

Domoljub

v Ljubljani, 1. aprila 1936

Leto 49 • Štev. 14

Ponovno protestiramo!

Ves čas po vojni je naše kmetijsko ljudstvo z vso svojo vztrajnostjo tirjalo, da dobi po zgledih drugih stanov svoje stanovsko javnopravno zastopstvo. To svojo zahtevo je ponavljalo na številnih shodih in sestankih. Svojo zahtevo je javljalo v številnih resolucijah oblastem in od njih nestrpnost pričakovalo, da uresniči njegove želje. Politični zastopniki kmetijskega ljudstva so dobivali nalog, da morajo svoj politični vpliv zastaviti za to njegovo zahtevo. Stanovska organizacija kmetijskega ljudstva «Kmečka zveza» je imela od začetka v svojem programu to zahtevo kot eno najnujnejših in najvažnejših točk svojega programa. Oni, ki so se pulili pri raznih volitvah za zupanje kmetijskega ljudstva, so jim lepo govorili o kmetijskih zbornicah in obljubljali pri tem, da bodo kmetu kmetijske zbornice priborili. Lepe so bile te besede, ampak prazne ravno pri onih, ki so zanesli razpor s proslulo Samostojno kmetijsko stranko v kmetijske vrste. Leta in leta so imeli kmetijsko ministrstvo v rokah, v katerega področje spadajo in od katerega je tudi zaviselo uresničenje kmetijskih zbornic. Ko so imeli ti ljudje oblast, so šli molče preko te življenske potrebe kmetijskega ljudstva. Edini, ki so se borili za razne kmečke zbornice in so se tudi takoj lotili tega težkega vprašanja, ko jim je bila dana možnost za uzakonjenje, je bila Kmečka zveza in pa poslanci, ki so bili s pomočjo Kmečke zveze izvoljeni. Ne izdamo nobene skrivnosti, če obnovimo iz zgodovine zakonska predloga za ustanovitev Kmečkih zbornic, ki ju je pripravil bivši kmetijski minister dr. Franc Kulovec l. 1924 in l. 1927. Samo nekaj mesecev je tedaj imela bivša SLS kmetijsko ministrstvo v rokah in v tem kratkem času je pripravila moderne predloge za zakon o kmečkih zbornicah. Ni njena krivda, če zakon ni bil tudi dejansko izglasovan. Odšla je prehitro iz vlade in nasledniki so pustili, da so se ti predlogi prašili v predalih.

Ko pa je po zatonu absolutističnega režima zopet oživila Kmečka zveza kot nepolitična organizacija, je na svojem običnem zboru z nepopustljivo energijo razglasila, da se bo z vsemi silami borila za svoje stanovsko zastopstvo v kmetijskih zbornicah. Banskim svetnikom, članom Kmečke zveze, je naročila, da sprožijo to vprašanje v banskem svetu in zahtevajo od bana, da v smislu zakona o banki upravi sam od sebe ustanovi kmetijsko zbornico, ako ni pričakovati, da se ta splošna zahteva naših kmetov uzakori v narodni skupščini.

Ker poznamo vso okorno tehniko zakonodajnega dela, smo mnenja, da je edina pot, da končno vendar enkrat pridemo do svoje kmetijske zbornice, če porabimo finančni zakon in potem finančnega zakona izposlujemo poobla-

stilo kmetijskega ministra, da izda zakon o kmetijskih zbornicah.

To stvar je smatrala Kmečka zveza za tako važno, da je odšel v njenem imenu h kmetijskemu ministru član načelstva in mu predložil amandman o kmetijskih zbornicah, ki se naj uzakoni v finančnem zakonu. Kmetijski minister je amandman sprejel in narodna skupščina je to pooblastilo kmetiskemu ministru izposlovala. Sedaj smo pa doživeli nezaslišano dejstvo, da je ravno iz slovenskih liberalnih vrst izšel napad na to življensko zahtevo našega kmetijskega ljudstva. Ko smo smatrali borbo za kmetijsko zbornico za končano, so upropastili v

senatu zakonsko pooblastilo za kmetijske zbornice v glavnem slovenski senatorji. Kmetijsko ljudstvo protestira proti temu političnemu nasilju na življenske interese kmetijskega ljudstva. Ne dopušča, da bi se kdorkoli igral z našimi življenskimi interesi. Kmetijsko ljudstvo, po konci! Ne trpimo več, da bi vsi stanovi, pa č štejejo tudi samo 50 članov v banovini, imeli svojo stanovsko javnopravno zastopstvo, napa, ki nas je milijone, iz malenkostnih kapri to jemlje. Ponovno protestiramo! tega nočem trpeti in ne bomo trpeli!

Kmetijsko ljudstvo, stopaj v vrste in marširaj v boj! Ne dajte se več izigravati od politikov, za katerimi ne stojijo nihče, razen njih senca!

Ljudje, ki se upajo govoriti o nasilju

Te dni so slovenski fašisti in potovci napeli vse sile, da bi po svojih zastopnikih v senatu, Marušiču, Kramerju in Pucelju, zrušili sedanjo vlado, ki se z nečloveškimi naporji bori za ozdravitev naših razdrapanih razmer, v katere smo zašli po krivdi diktatorskih režimov, pri katerih so slovenski liberalci odločilno sodelovali. Pri proračunski razpravi v senatu so ves boj proti vladi vodili očitno slovenski senatorji. V senatu so zastopniki slovenskega liberalizma privlekli na dan vse stare kanone, s katerimi so že davno nekdanji streljali na klerikalce. Zopet so devali klerikalnega zmaja iz kože, zopet so videli politiko v krivki in njenih organizacijah, zopet so blatili naše zaslužne moze s sivolasim nadškofom Jegličem vred, zopet so psovali in zmerjali po svoji stari navadi. Toda, tega mi našim naprednjakom niti zamerimo ne. Nekaj pa je, na kar mi ne moremo in ne smemo molčati, ako slišimo tako govoriti vodje slovenskega liberalizma: Oni si še danes laste predpravo, da so edini pravi Jugoslovani ter mečejo v protidržavne vrste ogromno množico slovenskega ljudstva. In oni, kot edini državotvorni element v Sloveniji, trpe — po njihovih izjavah — sedaj strašno preganjanje od ljudi, ki so sovražniki države. Gospod senator Pucelj je nedavno v senatu tako milo javkal, da bi ta rdi oni, ki o naših razmerah ni dovolj poučen, mislil, da so slovenski naprednjakari pod sedanjo vlado večji reveži, kakor so bili včasih kristjani pod turškimi agami.

Naj bo takega govorjenja dovolj. Ono opletanje naših liberalcev o državni in protidržavni Sloveniji naj enkrat za vselej umiri. Že večkrat smo v našem listu zapisali, da je taka delitev Slovencev — zločinska! Res je, da so Marušiči, Kramerji in Pucelji v zadnjih letih vse poskusili, da bi v Sloveniji ubili ljubezno do dr-

žave, pa se jim to ni posrečilo. Vemo, da so svojo danes polomljeno in pozabljeno stranko JNS istovetili z državo. Vemo, da so proglasili za protidržavnega vsakogar, ki se je upal po svoji misli in ki se je upal upreti temu ali onemu po deželskemu liberalnemu magnatu. Zaradi malenkostnih policijskih prestopkov in zaradi podlih lažljivih denuncijacij so stotine Slovencev se dele po ječah kot sovražniki države. Pa nam ljubezni do države niso ubili, mi jo danes ljubimo enako goreče, oni pa danes vse poskušajo, da bi jo oslabili. Politična strast in osebno samoljubje jim je več, kakor pa dobrobit države in naroda.

In še nekaj! Nismo mogli verjeti svojim očem, ko smo čitali, da so se zastopniki slovenskega liberalizma v senatu pritoževali nad političnim nasiljem v Sloveniji. Čujte in strmite! Nositelji režimov najhujšega nasilja v naši deželi se pritožujejo zaradi tega, ker sedanja vlada popravlja krivice, ki so jih oni naredili. To imenujejo oni nasilje. Ponavljamo ponovno, da v vsem času, odkar vlada sedanja vlada, ni bil zaradi političnega prepričanja v Sloveniji nihče preganjan. Nihče ni prisiljen spreminiti svoje prepričanje. Zdrav razum pa narekuje, da ima vsaka poštena vlada pravico in dolžnost, da kaznuje uradnike, ki so očitno kršili zakon in da popravi poštenim uradnikom krivice, ki so se jim zgodile iz političnega in verskega sovraštva.

Učitelj Peček mrtev

Kakor glasen protest na javkanje g. senatorja Pucelja se je v Vel. Laščah, domovini g. senatorja, zgodil slučaj, ki kaže dovolj nazorno, kakšne krivice je delala poštenim slovenskim uradnikom proslula JNS.

Gre tu za 46-letnega učitelja Franca Pečka, zaslužnega in plemenitega učitelja, ki je vse slo-

je sile posvetil dobri vzgoji dece in napredku Vel. Lašče.

Pokojni Peček je bil poštenjak skozi in skozi. Ravno tako pa tudi delaven. Bil je dalje časa predsednik, tajnik in blagajnik električne zadrugge. Dne 15. oktobra 1933 so bile v Vel. Laščah občinske volitve. Pueljev kandidat je bil tedaj Hočevnar, njegov protikandidat pa g. Jelenc. Peček tedaj ni mogel glasovati za Hočevnarja zaradi neklih nastopov pri električni zadrugi in pa zaradi tega ne, ker pokojni Peček z Hočevnarjem ni mogel deliti istega svetovnega nazora. In tako je oddal Peček svoj glas za Hočevnarjevega protikandidata Jelencu.

Kazen za predznost

To, da si učitelj v Pueljevem kraljestvu upa oddati svoj glas proti Pueljevemu kandidatu, je bila leta 1933 nezastopana drznost. To je moral takoj čutiti Peček. Bolehen, kakor je bil, je moral 600 km daleč v nek samotni kraj, oddaljen 60 km od najbližje železniške postaje. — Peček je bil, kakor rečeno, bolehen in je rabil zdravnika. Zdravnik pa je bil od njegovega novega službenega mesta oddaljen več ur pešhoje. Poleg tega so bile razmere, v katere je moral pokojni Peček, zanj oburne; že na poti mu je zaradi silnega mraza postalo večkrat slabo, v Belgradu, kjer je bilo 16 stopinj pod ničlo, pa mu je teklo izpod kože. V pregnanstvo je prispel težko bolan. Tam pa se je njegovo pravo trpljenje šele začelo. Imel je skromno sobico, hrana, kakršno imajo tam, je bila za težko bolnega Pečka absolutno neprikladna in si je zato na štedilniku podobni pripravi pekel sam krompir in pripravljaj sočivo, kar je bilo v glavnem njegova hrana. Ko je prispela tja doli letos marca njegova žena, ga je našla v mali sobici ležati na slami, vsega iznemoglega in v skrajni nesnagi. Ljudje si sploh niso upali prestopiti praga njegove sobe, ker so se bali, da najdejo svojega učitelja mrtvega. Bil je prepuščen sam sebi, bil pa je seveda za vsako samopomoč nesposoben. Tako je hiral in čakal, da se najde kdo, ki bo popravil krivico, ki so mu jo prizadejali politični nasprotniki.

Pueljeva hčerka v Vel. Lašče

Iz Vel. Lašč ni bil odposlan samo Peček, marveč tudi drugi učitelji, ki tedaj vsemogočnim kmetijcem in njihovemu nekronanemu kralju niso bili všeč. Kmalu pa se je videl tudi namen njihovih premestitev: V Vel. Laščah sta se pojavila na učiteljskih mestih — hčerka gospoda ministra Puelja in njen takratni zaročenec in sedanjí mož.

Medtem pa, ko je Peček ležal na smrt bolan v pregnanstvu, intrige proti njemu v Velikih Laščah še vedno niso prenehale. Bile so na delu še tajne sile, ki so na pr. preprečile, da Pečkova žena ni dobila obvestila o težki Pečkovi bolezní, dalje pa tudi Peček sploh ni dobival pošte, ki mu je bila namenjena. Značilno je, da se je dekret, s katerim je bil premeščen nazaj v Vel. Lašče, večkrat izgubil in ga je Peček dobil dolgo potem, ko je bil dekret podpisan. Ko ga je dobil v roke, pa

Kmečka zveza slovenskim kmetom

Da bi se naša akcija za primerne živinske cene čim bolj razširila, ter da bi bilo delo enotno in uspeh trajen, pošila Kmečka zveza svojim organizacijam po deželi sledeča navodila:

V vsakem kraju, kjer se prirejajo sejmi, naj se v svrhu reguliranja živinskih cen izvoli poseben odbor, v katerega naj vstopijo kmetje iz celega okoliša, kateremu je sejem namenjen.

Izmed članov tega odbora naj se izvoli komisija (n. pr. treh mož), ki bo ob priliki sejma ocenjevala živino pri vstopu na sejmšče. Ako ima sejmšče več vhodov, naj se izvoli za vsak vhod po ena komisija.

Drugi člani odbora vrše nadzorstvo na sejmšči, kjer vzpodbujajo ljudi k slogi in nadzirajo, da se prodajo po cenah, ki jih je določila komisija. Ostali gredo na vaznejše dogonske ceste in poučujejo ljudi o cenah, ki so za ta dan določene, predvsem pa gledajo, da prekupci in mešetarji ne nakupujejo pred dogonom na sejmšči. Dobro je tudi, če odbor naprosi oblasiva, da kontrolirajo prekupce, če imajo vsi pravilne obrtné liste. Slehernemu, ki nima pravilnega obrtnega lista, je zabraniti vsako poseganje v kupčije.

Sejem naj se ob uri, ki jo odbor določi, (najbolje ob 12) brezpogojno zaključi, to se pravi, po tej uri naj nikdo ničesar več ne prodaja.

Po sejmju naj ima odbor sejo, kjer naj se ugotovi, kakšen je bil uspeh, t. j., koliko so bile določene cene primerne, v koliko so se kršile določbe komisije itd. Na podlagi teh ugotovitev naj se izdelajo smernice za prihodnji sejem. Ob enem je treba določiti zaupnika, ki bo o vsem takoj poročal Kmečki zvezi v Ljubljani. Na naslov tega zaupnika bo tudi Kmečka zveza pošila svoja navodila.

Sploh bo kmečka zveza skušala v bodoče tedensko ali vsaj štirinajstredno izdajati poročila o položaju na živinskih tržiščih. Da pa bodo ta poročila točna in popolna, je potrebno, da krajevni in okrajni sejmški odbori zvezo sproti obveščajo. Istotako naj predsedniki krajevnih sejmških odborov pouče člane odbora o dobljenih poročilih in navodilih vselej pred začetkom sejma.

Ker je to izključno gospodarska akcija, namenjena le obrambi gospodarskih interesov našega kmeta, lahko krajevni odbori pritegnejo slehernega, ki ima dobro voljo sodelovati, da ima le vpliv in ugled.

Končno pripominjamo, da je Kmečka zveza založila velike plakate, ki so zelo pripravi za razglašanje cen. Te plakate na željo vsakomur pošljemo. Ako pa se bo pokazalo za potrebno, bomo poskrbeli tudi za druge pripomočke.

V premislek

Za danes samo nekaj suhih števil brez imen. V neki občini v kamniškem okraju se je potočilo 1935. leta 497.44 hl vina, 4.56 hl viskega mošta, 31.69 hl piva, 4.41 hl špirta in 7.13 hl žganja. Če računamo vino, vinski mošt in pivo po 10 Din liter, da to velikansko vsoto 533.000 Din. Ker leži občina v tujskoprometnem kraju, odblijo na tuje polovico te vsote, pa nam ostane še vedno čeden znesek 266.845 Din. Če pristejemo k tej vsoti še znesek za špirit in za žganje, ki se baje ločila po 40 ozir. po 25 Din za liter, naraste vsota na znesek 278.385 Din. Zanimivo bi bilo dognati še to, koliko se v dotični občini pokadi.

Poglejmo pa še druge številke! V to obdobjo spadajo tri župnije. Družba sv. Mohorja je v istem letu štela v teh treh župnijah 154 članov. Vsakdanjih »Slovencev« je bilo na-

ročenih 20, ponedeljkovih pa 5. »Domoljub« je imel istotam 303 naročnike, »Bogoljub« pa 124. Naročnina na vse te stvari je znašala 22.470 Din.

Za nadaljne račune pa vzemite doma ali v šoli svinčnik v roke, pa na podlagi teh podatkov preračunajte, koliko več gre za potrebno pijačo, kakor pa za potrebno in koristno izobrazbo srca in duha. Ne bila bi napadna misel, naj bi finančna kontrola smela takele podatke pošiljati našim šolam, kjer bi naše učiteljstvo na podlagi resničnih in ni izmišljenih števil odkrivalo šolski mladini to odprto in vedno bolj krvavečo rano našega narodnega zdravja!

Potem se pa še dobe ljudje, ki si upajo govoriti: »Največ prihranim, če se odpovem časopisu.« Številke govore čisto drugače...

je bila njegova bolezen, že taka, da ni bilo več rešitve...

Sedanjí režim popravlja krivice. Tako je moral predvsem zaradi učiteljstva samega predstaviti Pueljevo hčerko in njenega moža na zeto dom v 5 km oddaljeno Karlovice, da je s tem lahko prestavil nazaj v Vel. Lašče učitelje, ki so morali napraviti v Vel. Laščah prostor Pueljevemu zetu in hčerki.

Krivica popravljena — a prepozno!

Usoda je naklonila končno tudi Pečku možnost, da se povrne v svoj domači kraj. Dne 21. t. m. sta Pečkova žena in njegova sestra odpravili Pečka, skrajno razbolelega, iz Prnjavora. In 22. t. m. ponoči je prišel Peček zopet v svoj domači kraj. To ni bil vesel prihod, marveč tako prihod, kakor vsa pot, ki je bila eno samo trpljenje: iz vlaka so ga morali prenesti in položiti v posteljo. Le pet dni je užival domačnost kraja in po petih dneh je 27. marca

ob dveh zjutraj izdihnil svojo blago dušo kot žrtev brezprimerne politično-strankarske posrvelosti.

V nedeljo so nesrečno žrtev političnega nasilja v Vel. Laščah položili v grob. Tisoči prebivalstva so ga spremili na zadnji poti. Ob grobu smo lahko videli, kako ceni slovensko ljudstvo učitelja, ki je vzrasel iz ljudstva, ostal ljudstvu zvest in se ves žrtvoval zanj.

Tako gredo žrtve nasilja v prezgodnje grobove. Pred par meseci velika trpinka Angela Hainerjeva, sedaj pa Peček.

Ljudje, ki imajo te žrtve na vesti, pa kriče danes o nasilju. Da jih ni sram. Če bi jim sedanja vlada jermene rezala s hrbtov, bi morali molčati, v zavesti, koliko gorja so oni našemu narodu naredili. Hinavsko zavijanje oči pa slovensko ljudstvo z gnusom odklanja. Nimate legitimacije, da se pritožujete, gospodje!

Naši vladi želimo, da bi bila odločna pri popravljanju krivic. Njeno obzirnost in natančnost ima marsikdo za slabost. Pri nas v Sloveniji še davno niso vse krivice popravljene.

Zadovoljni ste le, kadar dobro in poceni kupite!

Radi tega se zglasite pri nakupu blaga za ženske in moške obleke in drugih potrebščin, svilnatih rut in šerp pri

JANKO ČEŠNIK-U

LJUBLJANA, Lingarjeva ulica

Tam boste dobro in pošteno postreženi

Mamica, uči z menoj..

Najlepša dolžnost matere je vzgoja otrok. Prav tako pa mora skrbeti, da je tudi njih perilo vedno čisto. Ali je pa potrebno, da se muči ure in ure in s tem zanemarija svoje otroke?

Nikakor ne — kajti danes ima Schichtov Radion, ki brez truda opere perilo. In kako preprosto je to: najprej raztopi Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov **RADION** pere vse

Stojmo trdno!

Vro si se držalo dobro krščansko ljudstvo v težkih letih prejšnjega režima! Čast posebno vsem onim možem in fantom, ki ste v teh letih trpeli! In teh ni bilo malo. Zlato se preskuša v ognju, človek pa v trpljenju. Takrat človek pokaže, ali je veja, s katero se da opletati, ali hrast, ki se ne upogne; ali je cunjica ali je skala; mevža ali mož, strahopetec ali značaj. Da je v teh letih toliko naših možakov raje trpelo kakor se vdalo, raje nasilnikom kljubovalo kakor svoje prepričanje skrilo in zatajilo, ta značajnost nas veseli, ta zasluži javno priznanje in zahvalo.

To sem želel povedati. Pa še nekaj že dolgo čutim potrebo povedati. Kaj neki takega? Spovedal se bom javno svojih »grehov«, — če so bili res grehi.

Napisal sem bil, ko sem bil še med našimi izseljenci na Vestfalskem, knjigo z naslovom: »Mir vam, Slovenci!« V tisti rotini Slovence, naj vendar napravijo že enkrat konec strašni medsebojni vojski, ki se bije na Slovenskem že 70 let. Vedno sem stal aredi tega boja, a vedno me je ta boj, ta medsebojna vojska rojakov, bolela. Tako majhen narod, od močnejših sosedov preziran in zatiran, pa med seboj tako razdvojen, razprt, razklan, da je žalost. Ali je tega treba? Iz tujega sveta se ta domači boj vidi še bolj nepotreben, neumen, grd. — Že prej pa sem napisal knjižico »Zločin nad domovino«, kjer sem nasprotnikom temeljito vest izprašal, njih grehe očital, pokazal in dokazal, imenoval »zločin nad domovino«, njih početje, da napravljajo tako sovraštvo med lastnim narodom, in jih rotiti pri ljubezni do lastnega rodu, da naj s tem nehajo! Pri nas je volja za mir, če je tudi pri njih, pa bo vojske konec. Trikrat sem jih nato v »Slovenec« pozival, naj mi na to odgovore, — a tisti, ki ne ostanejo nikomur dolžni nobene besede, če jo le ziniti morejo, niso odgovorili nobene besede. Molčali so kot miška v luknji. Ugнал sem jih. A spreobrnili jih — nisem! Greh zoper Svetega Duha! »Spoznani krščanski resnici se ustavljati!« Resnico so imeli tako dokazano,

da ji ugovarjati niso mogli, — sprejeti pa je niso hoteli. Ostali so trdovratni v svoji hudobiji.

Tedaj pa sem rekel: Na ta način ni šlo; poskusimo zlepa! Lepa beseda najde lepo mesto. Morda pojde na ta način. Bilo je to takrat, ko so bile razpuščene vse stranke, ko je bil proglašen politični mir po celi državi, in smo mislili, da je to resno mišljeno. Takrat sem si rekel: zdajle je čas, da se ta mir tudi v srcih poglobi! — A kmalu se je začelo kazati, kako je bilo to mišljeno: »mir« napraviti na ta način, da nas odrinejo, pohodijo, udušijo. Ko bi bil to vedel, bi tega ne bil šel pisat.

Storil sem pa še en korak več. Napisal sem dva članka za takojimenovani »Kmetijski list«. Zakaj? Zagotavljalo se mi je od neke strani z vso prepričevalnostjo, da »kmetije« spoštujejo vero, — la jim gre za kmeta in samo za kmeta, in kako da bi bilo lepo in potrebno, če bi bili kmetje edini in bili z vsemi močmi kot en mož za pravice svojega trpečega stanu. Za kmeta, o, za kmeta bi pa rad kaj storil, če bi se le dalo storiti! Če bi se mogli kmetje na stebrih krščanstva združiti, bi bilo lepo. Poskusimo, če imajo res dobro voljo! In napisal sem dva članka, kjer sem poudarjal svojo ljubezen do kmeta in kako bi bilo potrebno, da bi bili kmetje res edini.

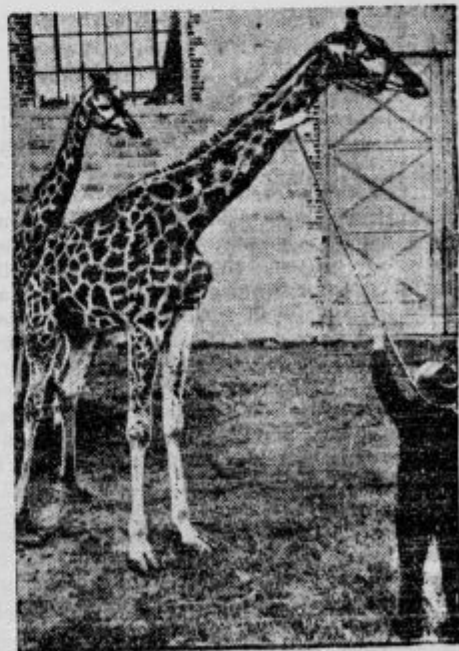
Kaj ste rekli na to? Da sem tudi jaz ušel med liberalce?! Ali ste se kaj pohujševali nad tem?... Mogoče! Potem vam moram pa povedati, da so se njega dni pohujševali tudi nad Kristusom, češ: glej ga, s cestinarji in grešniki se pajdaši in jé! Delal sem ne kot politik, ampak kot duhovnik. O Kristusu se bere, — prerokovano je bilo o njem: »Nalomljenega trsta ne bo zlomil in tlečega stena ne ugasil.« To hoče reči: Dokler je v človeku še kaka iskra dobrega, poskusi jo razpihati, morda se da iz nje še napraviti ogenj, ali: če je konec ubit, nikar ga kar ne razbij, poskusi ga zvezati, morebiti bo še držal! Isti Jezus je tudi rekel, da bolni potrebujejo

zdravnika, ne zdravi; da je prišel iskat kar je zgubljenega.

To je bilo takrat meni pred očmi. Ali zdaj razumete? Za duhovnika je lepo in veselo, če more kakemu slepcu oči odpreti, kakoga zmotenca na pravo pot spraviti. Če bi jih pa mogel naenkrat več zajeti, bi bil pa to kar obilen ribji lov. Kdo bi si ga ne želel?!

Toda — toda — celo sam Jezus je takih grešnikov malo spreobrnil. Znan nam je samo Levi, ki se je spreobrnil v sv. Matevža. Volja je bila dobra, žetev pa mala. Celotisti, ki jih je Jezus ozdravil, so na veliki petek s farizeji vred kričali: Križaj ga!

Tudi moja volja je bila dobra, — seveda pa ni rodila... Nauk iz te zgodbe si hočemo posneti prihodnjic. J. K.

Prizor iz ameriškega živalskega vrta, ko strožaj žirafa umiva vrat. Kakor vidimo, je ta zadeva pri žirafah zelo nerodna.

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Za častnega kanonika ljubljanskega stolnega kapitlja je imenovan g. Ivan Oman, župnik v ameriškem Clevelandu. Cestitamo!

d 70 let je dopolnil Mihelič Franc, trgovec v Dubravi-Zavrču.

d 60 let je dopolnil dne 27. marca papeški nuncij v Beogradu g. Hermenegild Pellegrinetti.

DOMAČE NOVICE

d Nadškof dr. Jeglič se je pripeljal te dni v Kočevje, kjer je dobra tretjina kočevskega dijaštva na praznik 25. marca stopila pod Marjin prapor. Gospod nadškof je v svojem nagovoru bodril mlade kongreganiste in kongreganistkinje, naj vztrajajo zlasti v današnjih dneh posirovelosti in protikatoliškega gibanja na poti čednosti in kreposti, ki so si jo izbrali. V zaupanju na svojo nebeško Mater naj se junaško zoperstavljajo grozeči komunistično-boljševiški nevarnosti in naj neustrašeno gredo mimo podivjanih zgledov današnjega časa.

d Za 40 slušbenih mest pogodbenih dohodarstvenih paznikov v Ljubljani je vložilo prošnje nič manj kot 2000 oseb. Bodo skoraj vse prošnje odbite, zakaj uslišanih bo od 2000 prošelj samo 2 odstotka. Boda Slovenije je res priklopila do tega, da bo kmalu vsa Slovenija en sam labor prosilcev za službo.

d Zelja je hrepenenje po nečem. Mi vam jo izpolnimo. Prinašamo trenčkote za dame, gospode in mladino, najboljša kakovosti, najnovejšega kroja, najnižje cene. Ogled pri nas je že iz koristi neobhodno potreben. Tivar obleke.

d Nova železniška postaja ob kamniški progi Podboršt je bila te dni slovesno odprta. Občina Jezica je dobila s tem svojo tretjo postajo.

d Zagrebški prekupčevalec Trček je ubil na sejnu v Ivaničgradu zaupnika »Gospodarske sloge«, uglednega kmetovalca Vraneša.

d Pokret »Gospodarske sloge« se je razširil tudi na dalmatinske ribiče, ki pa hočejo poleg tega s pomočjo ribarskih zadrug izločiti vse posrednike.

d K boju za višje cene živini. V »Trgovskem listu« citamo: »Pokret Gospodarske sloge je naletel že na prve težkoče in tako so se na primer organizirali kupci v Novem Sadu ter tudi s svoje strani predpisali cene, po katerih bodo plačevali živino. Ker kmetje niso hoteli po teh cenah prodajati, ni bila sklenjena nobena kupčija. Sedaj piše tudi dr. Maček v »Gospodarski slogi« o težavah, ki jih bo morala premagati Gospodarska sloga, da doseže svoj cilj. Pravilno pravi dr. Maček, da ne more imeti trajnega uspeha, če se prisili samo donosnega mesarja na višje plačilo cene živini. Prava cena živine se doseže le z izvozom. Izvoz pa je nemogoč, kadar je na domačem trgu cena živine višja, kakor pa so točasne izvozne cene. Zato treba delati tudi na to, da se zmanjšajo cene za one izdelke, ki jih potrebuje in kupuje kmetovalec.«

d Izvoz sena bo v kratkem zopet dovoljen. Kmetijsko ministrstvo je že stavilo predmetni predlog.

d Trošarina na gumaste čevlje. V sporazumu s trgovci, obrtniki in zlasti na zahtevo opančarjev je povišala valjevsko občina trošarina na gumaste podplate od 100 na 400 Din za 100 kg. Od enega para gumaste obutve se bo pobirala trošarina od 25 do 50 Din, od para gumastih opank pa od 5 do 25 Din. — Dokler bo večina naroda za Bafo, bo boj proti njemu težak.

d Dve novi meštanski šoli dobi Slovenija: eno v Mariboru, že II. deško meštansko, in drugo v Zagorju ob Savi.

d Temejni kamen za novo cerkev Matere božje Lurške v Zagrebu so položili 25. marca t. l. Blagoslovil ga je nadškof dr. Bauer.

Slovenski dom

JE NAŠ CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM ČITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROCITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICE UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

d Cene sladkorja naj zniž država z znižanjem državne trošarine. Pri nas je sladkor tako silno drag predvsem zaradi tako visoke državne trošarine, ki znaša za kilogram sladkorja v kockah 8,05 Din, za kilogram kristalnega sladkorja pa 7,50 Din. Ker je tvorniška cena sladkorja le 3—4 Din, znaša torej državna trošarina na sladkor celih 200 odstot. vrednosti blaga! Posledica tega je tudi, da smo mi glede draginje sladkorja na drugem mestu na svetu in da nas v tem pogledu prekaša samo še Italija. Zaradi tako pretirano visoke trošarine sladkorja je pa tudi potrošnja sladkorja padla pri nas ko v nobeni drugi državi. Le še v Albaniji se porabi sladkorja manj ko pri nas. Posledica tega silnega nazadovanja potrošnje sladkorja je, da prej zelo dobičkonosne sladkorne tvornice izkazujejo sedaj izgubo.

d Nad mesnico so se spravili. V Radvanju pri Mariboru je bil izvršen drzen vlom v mesnico mesarja Mihaela Medveda. Zlikovci so prekopali zid z železnim drogom ter napravili pol metra široko odprtino, skozi katero so se splazili v notranjost. Odnegli so 135 kg sveže slanine, 6 prekajenih šunk, klobase in 490 din gotovine. Skupno so povzročili 3500 din škode. Ker zakriva mesnico visoka živa meja, so v njenem varstvu brezskrbno kopali zid.

d Palažo Delniške družbe ob Miklošičevi cesti v Ljubljani je kupil Pokojniški fond nameščencev Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Prešernovi ulici za 2.650.000 Din. Palažo je zgradil tiskar in graščak na Impolci pri Brezicah Otmar Bamberg star. Ta je bil že od l. 1876. lastnik hiše št. 13 v Kolodvorski ulici, h kateri je spadala zemljiška skupina tja do Miklošičeve ceste. Po

prevratu je bila nekaj časa Bambergova tiskarna pod sekvestrom, pozneje pa so jo »nacionalizirali«. Leta 1929. 4. septembra pa jo Delniška tiskarna d. d. v Ljubljani kupila od Otmarja Bamberga palačo in tiskarno z vsemi stroji in inventarjem za 4.550.000 Din.

d Ako hočete biti postreženi z dobrim blagom in po najnižji ceni, potem kupite le v manufakturni trgovini Kmetki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10.

d Moderno ljudsko kopališče na Spici. Med ljubljansko mestno občino in tesarskim mojstrom g. Francem Martinčcem sklenjena kupna pogodba je bila 11. marca podpisana. Za občino je pogodbo podpisal župan dr. Juro Adlešič. Že 25. junija 1934 je občinski svet sklenil nakup Martinčevega zemljišča na Spici, ki obstoja iz dveh parcel, in sicer št. 272 v izmeri 2788 m² s poslopji in malo hišo in iz št. 254 vrta v izmeri 270 m² k. o. Karlovske predmestje. Nakup je finančno ministrstvo odobrilo 3. julija 1935. Kupnina je bila dogovorjena na 764.500 Din, od katerih odpade na stavbe 205.382. ostanek na zemljo. Na Spici zgradi moderno ljudsko kopališče.

d Cenejša vožnja za praznike. Za velikonočne praznike uvede generalno ravnanje državnih železnic dva ljudska izletniška vlaka, in sicer iz Zagreba na Sušak in nazaj in iz Zagreba v Split in nazaj. Odhod iz Zagreba bo 11. aprila zvečer. s Sušaka in iz Splita pa se vlak vrne 13. aprila zvečer. Cena izletniškega vlaka Zagreb-Sušak in nazaj znaša v II. razredu 114 din, v III. razredu 76 din, iz Zagreba v Split in nazaj v II. razredu 213 din, v III. razredu 146 din. Ptniki s področja zagrebškega in ljubljanskega ravnanstva imajo 50% popust za priključek v Zagreb.

d Lastnikom hranišnih knjižic. Ogibajte se sumljivih brezposelnih pohajčev, ki po cestah, v gostinah in drugod lovijo v svoje mreže in izvabljajo od njih hranišne knjižice po smešno nizkih cenah, ali po pretirano visokih cenah na obroke. Veliko vlagateljev je bilo že oškodovanih na ta način, ker so zapuili svoje hranišne knjižice brezposelnim priganjačem in sedaj zaman čakajo na denar.

d Za Bato. 39 narodnih poslancev je poslal notranjemu in finančnemu ministru pismo, v katerem navajajo, da se dan za dan vrše protestni shodi proti Bati, da pobijajo izložbe Batinih prodajalnic itd. Vse to gibanje proti Bati podpira in financira Batina kokerenca. Poslanci prosijo notranjega in finančnega ministra, naj z odločnim nastopom naredi konec temu terorju.

VINA iz Centralne vinarne! Ljubljani bodo zadovoljni. Vaše pivoce najbolj!

d Steklenica z živim modrasom. Službojuči stražnik na Koprivniškem mostu v Celju je našel pri Rudarski šoli v papir zavito steklenico. V zamašeni steklenici je našel živega modrasa, kar je za ta letni čas gotovo redkost. Kdo si je dovolil tako neumestno šalo, ki bi lahko postala usodna, dosedaj ni bilo mogoče ugotoviti. Modrasa so izročili prirodoopisni zbirki na Rudarski šoli v Celju.

d Kredit za nastavitve brezposelnih inteligentov je v part. 1. poz. 2 »Bednostnega sklada« v banovinskem proračunu za leto 1938-39 določen na 650.000 din. Tega zneska ne bo mogoče povišati. Z ozirom na okolnost, da jo potreba za nameščenje brezposelnih inteligentov znašala v minulih letih skoro štirikrat

večji znesek, je bilo treba za novo proračunsko leto izbrati od sedaj nameščenih brezposelnih inteligentov komaj četrti del. Valed tega tudi ni možno računati na sprejemanje novih prosilcev. — Prosimo gospoda bana, naj izvrši strog pregled dosedanjih podpirancev, da bo mogoče dati podporo tudi tistim, ki so doslej iz znanih vzrokov brezuspešno prosili pomoči.

d Po 9 jajec za 2 din so prodajale te dni knetice v Mariboru.

d Nemški državljani, ki žive v Jugoslaviji, so se udeležili nemških parlamentarnih volitev. Poseben parnik jih je prepeljal iz Splita na odprto morje in potem so na parniku volili. Od 314 oddanih glasov je dobil Hitler 310; štirje glasovi so bili neveljavni.

d In vendar je doma najboljšje. Lanako jesen je odšlo v Nemčijo večje število kočevskih krošnjarjev, ki so tam hodili po mestih in ponujali slaščice kakor pri nas. Oblečeni so bili v svoje narodne noše ter so zase delali veliko zanimanje. Spočetka so imeli lepe uspehe, pozneje pa je zanimanje zanje padlo, vendar so primerno čez zimo še dobro zaslužili, toda nastale so težave, kako bi spravili svoj dobiček čez mejo. Ta mora namreč iti po gotovem dogovoru med državama in seveda morajo kočevski krošnjarji dolgo časa čakati, preden Nemčija nakaže njihov denar v našo državo. V Nemčiji pa so še druge denarne težave. Kočevjarjem se prihodnje dobo ne bo več splačalo hoditi v Nemčijo, tako trdijo sami, ker nič ne zaslužijo. Vseh Kočevjarjev s potnimi listi in dovoljenji nemške vlade je lani odšlo v Nemčijo 274.

d Binkoštno romanje na Trsat, združeno z izletom po morju na prekrasni otok Rab, ne na Krk, kakor druga leta, bo letos pod tako ugodnimi pogoji, da se ga bo lahko vsakdo udeležil. Predno se odločite, zahtevajte obširna pojasnila, ki jih pošlje »Sveta vojska« vsakomur brezplačno. Sporočite po dopisnici svoj naslov pisarni »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpietska vojašnica.

IZ DOMAČE POLITIKE

d V 7 občinah so se vršile preteklo nedeljo občinske volitve. V Studencih pri Mariboru je dobila lista Lojza Kaloha 890 glasov, Šreiberjeva lista pa 149 glasov. Alojzij Kaloh je podal izjavo, da njegova lista ni socialistična, ker je na njej izvoljenih tudi več izrazitih pristašev Jug. rad. zajednice. V Vitanju pri Konjicah je zmagala združena opozicija. V ostalih petih občinah je zmaga Jug. rad. zajednice prav lepa. V Radvanju je dobila naša lista 200 glasov, nasprotna socialistična tpa 193. V Dobrni je bila sama naša lista in so izvoljeni vsi naši kandidati. Tako tudi v Ihanu in v Št. Vidu nad Ljubljano, ki je dal Jug. rad. zajednica 615 glasov in vseh 24 odbornikov. Zelo se je postavil tudi Št. Jernej na Dolnjemskem, kjer sta bili dve listi. Jug. rad. zajednica je v boju z združeno opozicijo pridobila 652 glasov in 22 odbornikov. Nasprotniki so si prisvojili 195 glasov in 2 odbornika. Udeležba več kot 76 odstotna.

d Kakor lani, tako tudi letos otvorimo prvega aprila naš oddelek za cenejše obleke. Pri neverjetno nizki ceni so obleke prvotne kakovosti. Vhod v ta oddelek je iz Prešernove ul. 54 na dvorišču. — Tivar obleke.

d Dovolj je strahovanja! Večina ljubljanskih vseučiliščnikov bi se rada posvetila učenju, a se ne more, ker pešična komunistov, marksistov in raznih pofovcov preprečuje vsako delo s križanjem in z drugim nasiljem. Pozivljamo oblast, da rogoviležem odločno

stopi na preste in varuje akademsko svobodo pred ljudmi, ki o svobodi kriče, sami so pa njeni največji sovražniki. Marksikomunisti naj gredo tulin in razgrajaj v sovjetski raj, pofovcu pa tudi vedo, kje je njih pravi dom.

d Od slovenskih senatorjev sta glasovala za vlado, torej tudi za ustanovitev kmetijskih zbornice same dr. Korošec in dr. Gregorin.

d Popolnoma pravilne! Časopis »Otažbina« nastopa proti temu, ker dovoljujejo tujcem zlasti Židom, da prevzamejo jugoslovanska imena in pod njimi skrivajo svoje pravo poreklo. Prevzemajo celo imena naših narodnih junakov. Tuji naj se pišejo s svojim praviim imenom, da bo vsak vedel, da ima opraviti s tujcem.

SCLOVENE

JE VODNI SLOVENSKI KATOLIŠKI DNEVNIK. PIŠE V DUHU KATOLIŠKE AKCIJE. STANE NA MESEC 25 DIN. PIŠITE, DA VAM POŠLJEJO NEKAJ ŠTEVILK BREZPLAČNO NA OGLED. NASLOV: »SLOVENE«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA.

Podpore za Slovenijo. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je izdal odlok, s katerim se naj izplačajo sledeči zneski: 1. Občini Ježica za zimsko pomoč 8000 Din. 2. Okrajnemu načelnstvu Litija za občino Zagorje za brezposelne rudarje 4000 Din. 3. Društvu sv. Marte za podpore nezaposlenim služkinjam 2000 Din. 4. Občini Oselica, okraj Škofja Loka za javno podporo 2000 Din. 5. Občini Črni vrh. Ljubljana okolica za javno podporo 2000 Din. 6. Občini Polhov gradec za javno podporo 2000 Din. 7. Občini Begunje (Logatec) za nezaposlene 8000 Din.

d Bivši upravitelj novosadske policije je bil te dni obsojen na 1200 din kazni in 400 din odkodnine zasebnemu tožitelju, oziroma 20 dni zapora, ker je pri volitvah dne 5. maja odvedel v policijske zapore in tam do večera obdržal Mačkovega kandidata novosadskega advokata dr. Matiča.

d Banska uprava je razpustila občinsko upravo v Konjicah.

d Preračun ljubljanske občine za 1936-37 je z malenkostnimi izpremembami od ministrstva odobren.

d Vsa vojaška pojasnila v katerikoli zadevi dobite proti malenkostnemu plačilu pri Per Francu, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Priložiti znamko za odgovor za 3 Din.

NESREČE

d Gospodarske poslopje je zgorela posestniku Simonu Zašlerju v Somarski pri Mariboru. — Na Selah je pogorel posestnik Jožef Kotnik, ki mu je ogenj uničil dvoje gospodarskih poslopij.

d 130.000 Din škode je napravil požar na žngi in v mlinu posestnika Jožefa Mohoriča v Račah.

d Na Plajnskem pri Majšpergu so zgorele vinčarije posestnikov Franca Sluge, Veronike Perger in Jerneja Baumana.

d Pogorel je še ne dve leti star kozolcedvojniki posestniku Simončiču v Bistrici pri Mokronogu.

d Skedenj je uničil požar posestniku Baftu Francu v Dolnji vasi pri Cerklju.

d Vžigalno kapico za dinamitne patrone je našel. Dveletni Jožek Hlade v Selnici je našel v kovčegu svojega velikega brata vžigalno kapico za dinamitne patrone ter jo v družbi drugih otrok skušal na cesti razbiti s kamnom. Pri tem je prišlo do eksplozije in dvoje otrok je bilo težje ranjenin.

d 3000 din škode je povzročil ogenj v gozdu na Humu pri Celju. Prizadeti so posestniki Veselak iz Levea, Skorjanc in Planušek iz Kostnice.

d Obleka mu je zgorela na telesu. Nevarna nesreča se je pripetila v stanovanju delavca Antona Keglja v Mariboru. Keglja žena je ribala kuhinjo in je pokрила tla s papirjem in starimi vrečami. Naslednje jutro je skušala zakuriti v štedilniku, pa je iskra odletela na tla in se je papir z vrečami vnel. Na njen krik je mož skočil iz postelje ter začel gasiti. Pri tem pa se mu je vnela spodnja obleka ter mu zgorela na telesu. Zadel je zelo hude opekline ter so ga reševalci prepeljali v bolnišnico.

d Dame imajo dober okus, mi z njimi teknujemo. Prinašamo najlepše pomladanske plašče, modeli Dunaj in Paris. Ogled je prost; presenečeni boste z okusno izdelavo. Tivar obleke.

d Pri podiranju lesa ponesrečil. Dne 13. marca se je pri podiranju lesa ponesrečil ugledni posestnik Janez Gabrič, doma iz Dobrove, župnija Rajhenburg. Nogo v kolku mu je drevo popolnoma zdrobilo, spodnji del drobovja na več mestih raztrgalo. Ponesrečenca so odpeljali v bolnišnico v Brežice, kjer se je moral podvreči več težkim operacijam. Vest o hudi nesreči tega moža je bolešno odjeknila po vsej župniji, še bolj pa sedaj, ko je prišlo iz bolnišnice obvestilo, da je Gabrič za hudimi poškodbami umrl. Pokojnik je bil 28 ključar cerkve sv. Pavla ter dolgoletni župan bivše občine Brežje.

d Ko je pregledoval staro pištolo. Znani Alojz Vesenjaj 15-letni sin posestnika v Moškancih, je pregledoval staro pištolo, ki jo je podedoval po svojem že pred 12 leti umrlem očetu. Ko je tako gledal z desnim očesom v cev, se je orožje nenadoma sprožilo in ga je izstrelak zadal v desno oko. Krogla je predrta tudi možgane in izstopila na tihniku iz lobanje. Fant se je s krikom zgrudil in nekaj trenutkov pozneje izdihnil.

d V šali je pomeril. Znano je, da mladina v Sloveniji nima nikjer toliko orožja kakor v kočevskem okraju. Tako je imel revolver tudi 15-letni posestnikov sin Jože Rebolj iz Haglerjev pri Kočovski Reki. V nedeljo se je Rebolj igral z revolverjem v pričo 13-letnega posestnikovega sina Ivana Wittna. Rebolj je v šali pomeril na Wittna, tisti trenutek pa se je revolver sprožil in krogla je zadela mlajšega dečka v vrat. Prvo pomoč je ranjencu nudil zdravnik v Kočevju, nato je odredil prevoz ranjenca v ljubljansko bolnišnico.

d Našli so truple Marije Stuzzijske. Dne 20. decembra lani je skočila na Spici v Ljubljani v Gruberjev prekop Marija Stuzzijska, žena zobotehnikarja iz Kamnika. Od tedaj njene trupla niso mogli najti. Med tem časom so iz Ljubljane in Save potegnili več utopljenk, toda pri vsaki se je izkazalo, da gre za druge ženske, ne pa za Stuzzijsko. Oni dan so ljudje opazili blizu Fužin moleti iz vode, in sicer na mestu, kjer je posebno globoka,

čeden predmet, podoben grevesu, na katerem so visoke strgane cunje. V pravilni domnevi, da gre najbrž za človeško truplo, so ljudje o najdbi obvestili orožnike, ki so truplo takoj potegnili iz vode. O najdbi je bila obveščena ljubljanska policija, ki je zopet obvestila sorodnike pogrešane Stuzijeve. V Vevče je odšel tast pokojnice g. Viktor Stuzi, ki stanuje v Ljubljani. S seboj je imel vzorec blaga, iz katerega je bila napravljena jepica pokojnice. Truplo so dali orožniki prenesti v mrtvašnico k D. M. v Polju, kjer si ga je ogledal g. Stuzi. Truplo je zaradi dolgega ležanja v vodi zelo razpadlo, vendar pa je tast pokojnice po vzorcu blaga nedvomno spoznal v njej snaho Marijo.

d Očka in mamica! Re-bimo obleke, sedanje so bile lepe in trajne. Saj se dobijo že od 60 Din naprej, mornarske pa že od 90 Din. Vsi očke in mamice kupujejo obleke za njihove ljubljence vsled dobre kakovosti in nizke cene pri — **Tivar obleke**

d 2 smrti nesreči na zagrebškem tramvaju. Pod tramvaj je padla v neki zagrebški ulici 56 letna Regina Nofberger. Je umrla v bolnišnici na poškodbi. — Ravnotam je preminul trgovec Jakob Vajs. Pred smrtjo je v bolnišnici izjavil, da se je nebole zaletel vanj v neki ulici mladenič in ga tako pahnul pod tramvaj.

d Razne nezgode. V Mali Ranci je konj pritisnil 23 letnega posestnika Alojzja Novljana s tako silo ob zid, da si je Novljan zlomil desno roko. — V Moravcih je padel s kolesa in si zlomil levo roko 17 letni mlinarski vajenec Anton Meserko. — Na Kofcih se je ponesrečil prof. dr. Erik Kline iz Ljubljane. Padel je čez neki jarek in si zlomil levo nogo. — V Ljubljani je padla v neki jarek 41 letna sivi ja rila Dragarjeva in si zlomila levo nogo. — Na ljubljanskem glavnem kolodvoru je stopila z vlaka 17 letna dijakinja Boža Brecljeva, ki se z Raketa vozi v ljubljansko šolo. Na stopnicah pa se je spetaknila, da je padla in si zlomila desno nogo. — 25 letnemu Ferdinandu Kramerju v Melju pri Mariboru so se splašali konji in voz ga je pritisnil s tako močjo ob zid, da je obležal s strtim prsnim košem. — Süssinger Marija, 29 letna gostilničarka v Sv. Juriju ob j. ž. je padla z voza in si zlomila roko. — Korešec Anton, 69 letni zidar iz Podvrha pri Braslovcih, je padel in si zlomil nogo. — 20 letni delavec Franc Koželj iz Smartnega je bil zaposlen na žagi Remec & Co. na Duplici. Med delom ga je zgrabila cirkularka in mu zdrobila desno roko. — V nedeljo 22. marca je povozil tovarni avto v Celju

V nedeljo je imel g. minister dr. Krek dva zelo lepo obiskana shoda v Trebnjem in v Ribnici na Dolenjskem. Na obeh shodih je g. minister govoril o političnem položaju, zlasti o hujšanju slovenskih poborcev in polovcev v senatu, ki so onemogočili s svojim glasovanjem izvajanje nekaterih, za Slovenijo zelo važnih zakonov. Ljudstvo je g. ministru navdušeno pritrjevalo in obsojalo delo protiljudskih voditeljev.

8 letno Marijo Vrabčič, hčerko mlinarice iz Brezja pri Mozirju, Ponesrečenka je dobila hude notranje poškodbe. — S kolesa je padel 9 letni Zupane Parel iz Jelovca pri Radečah ter si pri padcu zlomil nogo

NOVI GROBOVI

d Vse žaluje ... V Guštanju je umrl posestnik Luka Krtinik. — V Stranjah so pokopali Emila Vilfana. — V Brežicah so djali v grob Ano Poljansek, vdovo pekovskega mojstra in posestnika. — V Mariboru je zapustil solzno dolino poveljnik kazniških paznikov v pok. Ivan Stergar. — Pri Sv. Lenartu v Sl. goricih je na veke zatisnil oči posestnik Karl Aubl. — V Mengšu so položili v grob Ano Šimon roj. Šiška, sestro ljubljanskega stolnega kanonika. — V Pobrežju pri Mariboru so pokopali Antona Bäuerleja, hišnega posestnika. — Na mestnem pokopališču v Mariboru so pokopali v grobnico učiteljico v pok. Franjo Škeri. — V Pobrežju pri Mariboru so pokopali Ivano Kocbek. — Na Viču so djali v grob Franjo Bilina. — V Vel. Laščah je zapustil solzno dolino učitelj in kapetan v rezervi Franc Peček, nova smrtna žrtev zloglas-

nega režima Jugoslovanske nacionalne stranke. — V Zabnici pri Škofji Leki je odšla v blazeno večnost dobrotnica cerkve in revežev Marija Kuralt. — V Novem Celju je umrl 68 letni upok. strelni mojster pri TPD Karel Selesin. — V Boh. Bistrici je odšla h Gospodu po večno plačilo Marija Penič, soproga pekovskega mojstra. — V Ljubljani so umrli Antonija Hertliška roj. Bonač, soproga ljubljanskega zdravnika Marica Špornova, Frančiška Ljubič, Marija Jeras roj. Kos, Marija Štefe, Pavla Šerc, bančni uradnik v pok. Jernej Pintler, zasebnica Ivana Prek roj. Bizvičar, davčni upravitelj v pok. Ivan Knez, uradni sluga Fran Pogačnik, blagajničarka Ana Pavlin in zasebni uradnik Leon Bernik. — Naj počivajo v miru!

d Koroški zdravnik dr. Karel Pečnik je umrl te dni v starosti 69 let. Zapustil je vse svoje premoženje za kulturne namene koroških Slovencev.

d Prošnja vojnim dobrovoljcem. Oni vojni dobrovoljci, ki se spominjajo **Gostiše Karla** rodol. iz Črnega vrha nad Idrijo ter kaj vedo o njem in posebno o njegovem dobrovoljstvu se naprošajo, da to javijo. Okrajni organizaciji vojnih dobrovoljcev v Ljubljani.

Pogled na ogromne množice, ki so se v nedeljo udeležile pogreba učitelja F. Pečka v Vel. Laščah.

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanska vojna

Abesinski poslanik v Parizu Volde Marjam je poslal tajništvu Društva narodov v Ženevo izjavo svoje vlade. Abesinski poslanik pravi v tej izjavi med drugim naslednje: »V času, ko si ves svet prizadeva, da zajamči mir, abesinska vlada ponovno ugotavlja Društvo narodov, da je Abesinija žrtev napada, ki so ga obsodili člani Društva narodov in je treba to vprašanje postaviti na dnevni red zasedanja. Italija ne vodi samo napadalno vojno, ampak v nasprotju z vsemi mednarodnimi obveznostmi kakor po načrtu uničuje vse mednarodne poljske bolnišnice, ki so prišle v Abesinijo, da pomagajo ranjencem. Dosedaj se je to zgodilo angleški, švedski in egiptovski bolnišnici in bolnišnici abesinskega Rdečega križa, pri čemer so trpeli tudi ranjenci, ki so se nahajali v teh bolnišnicah. Čeprav je Italija članica Društva narodov, se ne drži obveznosti, ki jih je z vstopom sprejela. Italija uporablja strupene pline, kolje žene, otroke in starče in ruši cerkve in svete kraje. Trdno odločena, da brani nezavisnost in nedotakljivost abesinskega ozemlja, se vlada in narod abesinski bori že več mesecev proti napadalcu s polnim zaupanjem v pravico in načela Društva narodov.

Abesinska vlada ugotavlja še naslednje: Neresnično je, da so se začeli ali da se bodo začeli naravnostni dogovori med italijansko in abesinsko vlado glede ureditve spora. Abesinska vlada že kar v naprej odklanja vse naravnostne dogovore. Neresnično je tudi, da so italijanske čete v teku poslednjih bojev skrušile odpor abesinske vojske. Italijanska vlada ni po šestih mesecih bojevanja, ki ga vodi s kršenjem mednarodnega prava, mogla premagati abesinski narod. Abesinska vlada odločno ugovarja proti divjaškemu nasilju in izjavlja, da ostane tudi v bodoče neodfenjljiva. Tudi je neresnično, da je abesinski narod razdvojen glede stališča, ki naj ga zavzame proti napadalcu. Italijani se ne zadovoljijo samo s tem, da v nasprotju z mednarodnimi dogovori uporabljajo pline na bojišču, ampak tudi do 100 km daleč od bojišča proti nedolžnemu civilnemu prebivalstvu.

Italijanski letalci so bombardirali te dni znano mesto Harar in Džidžige. Italijani so na Džidžige, kjer menijo, da je štab abesinskega poveljnika rasa Nasibua, vrgli nad 1000 bomb, ki so napravile veliko škodo. Trpele so zopet tudi nekatere bolnišnice in trgovine, ki so jim lastniki Evropejci.

Abesinski cesar Haile Selasie hoče menda poizkusiti z novim načinom bojevanja. Izprememba je potrebna ne toliko zaradi italijanske premoči, kakor zaradi neprestanega deževja, ki onemogoča vsak prenos naredb. Cesar hoče porazdeliti množice svojih vojakov na manjše oddelke od 500 do 1000 mož. Ti oddelki bodo delovali neodvisno drug od drugega. Njih naloga bodo zlasti nenadni napadi na italijanske predstraže in drzni pohodi na italijanska skladišča. Poleg tega bi imeli taki mali abesinski oddelki cilj, da pretrgajo vezi med italijanskimi stražami in da ustavljajo napredovanje italijanskih čet z nenadnimi napadi in vznemirjenji od najrazličnih

strani. Ta način bojevanja menda najbolj uga-ja abesinskemu vojaku.

Italijani prodirajo dalje tako na severnem kakor na južnem bojišču, ne da bi naleteli na kakšen večji odpor Abesincev. Italijani so zavzeli Laso Sokoto, ki se nahaja 110 km jugozapadno od Makale in 70 km zapadno od jezera Ašangi in leži 2665 m visoko nad morsko gladino. Sokota je važno središče mnogih karavanskih poti in velik trg za sol, kavo, med in domače tkanine.

Italijani zanikajo abesinsko vest, da bi bili bombardirali Gondar. Abesinci pa vzdržujejo tozadevno svoje obvestilo, po katerem je bila hudo poškodovana tudi francoska bolnišnica v Gondaru. Italijanska letala so se pojavila nad Kvoromom in Valdijem. Abesinci so tam izstrelili dve letali. Italijanski letalci bi bili ostali živi, če bi se letala ne vnela. Tudi nad Hararom je se pojavilo 30 italijanskih letal. Aeroplani so pribrnili nad mesto s silno naglico in so se ljudje komaj umaknili iz mesta. Petnajst letal je odletelo dalje, 15 pa jih je začelo metati nad mesto razstrelilne in gorljive bombe. Na raznih krajih so nastali veliki požari. Zatrjujejo, da so bile poleg drugih stavb z bombami uničene: francoska bolnišnica, zgradba egiptškega poslanstva, neke cerkve, radijske postaje in druga važna poslopja. Ko to pišemo, so italijanske čete že prodrle do Gondara in ga zasedle.

ITALIJA

s Razno. V Mirnu pri Gorici je umrl znani slovenski kulturni delavec Ludvik Spacapan. — G. Anton Rutar, ki je bil pod upravnikom goriške nadškofije Sirottijem skupaj s profesorjem Mušico konfiniran na pet let, se je te dni vrnil iz Monte Leone domov. Gosp. Anton Rutar je bil namestnik rektorja goriškega semenišča. Profesor tega semenišča Mušica, črnovški župnik Kavčič in svetokriški župnik Srečko Rejc pa se še nahajajo v konfinaciji. — Konfiniran je 18 letni mehanik Antoh Smerdel iz Stare vasi pri Postojni, ki so ga bili aretirali meseca decembra lanskega leta. Pregon je za nedoločen čas v južno Italijo. Bil je zaposlen pri mehaniku Maksu Križetu v Postojni. Vzrok njegove konfinacije se ni objavil. Konfiniran je tudi decembra lanskega leta aretirani 35 letni Alojzij Bandelj iz Pliskovice na Krasu. Izvemo, da je bilo 17. februarja 1936 odpravljenih v konfinacijo 18 slovenskih mladeničev iz tržaške okolice, ki so bili obtoženi, da so delili iredentistične božične darove. — Slovesna otvoritev elektrificirane proge. Trst—Tržič—Gorica—Videm bo dne 21. aprila 1936. — Ubil se je 75 letni pastir Andrej Smrekar na Dolu pri Volčah v tolminskem okraju. Padel je namreč v prepad, globok 100 m in je bil nesrečen takoj mrtev. — Po nepredvidnosti je ustrelil 13 letni šolar Stanislav Volčič v Komnu svojega 15-letnega tovariša Radivoja Mrzeka.

s Italijanski načrti. Te dni sta prišla h g. Mussoliniju v Rim zunanja ministra Avstrije in Madžarske. Trije so podpisali tri dogovore.

S prvim in tretjim dogovorom so ustanovili posvetovalni svet vseh treh držav, ki ga tvorijo njih zunanji ministri. Z drugim dogovorom se obvezujejo vse tri države, da se ne bo nobena država glede ureditve Podonavja pogajala z drugimi državami posamič. Avstrijski kancler Sušnik je izjavil, da pri vsem tem ni šlo za kakšen vojaški dogovor.

NEMCIJA

s Po dohodu nemških čet v Porenje. Več kot 88.000 švicarskih frankov so porabili časniki v Ženevi za telefonska obvestila v teku 48 ur po dohodu nemških čet v Porenje. Za brzovjavke pa so časniki v omenjenem času žrtvovali 24 tisoč švicarskih frankov. Tajništvo Društva narodov je v tistih 48 urah potrošilo za brzovjavke 18 tisoč frankov. Radio oddajna postaja je v povedanem času poslala v svet 20 tisoč besed.

s Še nobene odločitve. Casopisje poroča, da bo Nemčija vse predloge, da bi umaknila svoje čete iz Porenja, odločno odklonila. Na drugi strani se čuje, da je Nemčija pripravljena na nadaljnja pogajanja, ki pa se morajo vršiti na temelju popolne nemške enakopravnosti z drugimi državami. Podrobnejši odgovor hoče dati Nemčija po volitvah, ki so se preteklo nedeljo vršile. Za enkrat bodo imeli besedo nemški in francoski volilci, zakaj tudi v Franciji bodo volitve v bližnjih dneh.

ŠPANIJA

s »Slučajno« je pogorela katoliška cerkev v Alaminosu v Španiji. Žrtvi požara sta dva otroka, 27 oseb pa je hudo poškodovanih. Oblast je razglasila, da cerkve niso zažgali komunisti, ampak da je pogorela slučajno.

s Uspehi zadnjega komunističnega dejanja. Doslej javljajo iz Španije naslednje žalostne številke: v zadnjih 30 dneh je bilo v Španiji ubitih 51 oseb, ranjenih 194, požganih je bilo 16 cerkev, 11 samostanov, izropanih nad 30 trgovin in uničenih 29 prostorov desničarskih strank. Razen tega je bilo zažganih več zasebnih hiš. Vlada je razpustila stranko španskih fašistov.

AVSTRIJA

s Samo obljube na vse strani. Na naslov avstrijske vlade je dunajski kardinal dr. Innitzer te dni rekel tudi naslednje: Odkar je kancler Dollfuss izdal pàrolo o pokristjanjenju Avstrije, govorimo o krščanski državi. Bilo bi boljše, če bi bili s tem naslovom potrpe. Dali smo predujem, ne moremo pa izplačati celotne vsote. Zato se dogaja, da dolžijo mnogi Cerkev in njene zastopnike, ker v krščanski državi Avstriji še ni vse v redu. Ob vsej potrpežljivosti moram kot zastopnik Cerkve staviti zahtevo, naj se dana obljuba bolj resno izpolnjuje.

BANKA BARUCH

11, Rue Amber, Paris (9^e)

Odpremlja denar v tujostavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkvalitetneje

Poslani uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekove račune. BRUČA No 2053-64 Bruxelles, FRANCEA: No 1197-94 Paris, HOLLANDIA: No 1158-64 Ned, Brussel, LUXEMBOURG: No 1967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno našo ček. nakaznico

s To in ono iz Korotana. Zvezni prezident Miklas je odlikoval prevz. knezoškofa dr. Adama Hefterja z velikim križem avstrijskega reda. — V maju pridejo v promet novci v vrednosti 2 šilingov s sliko princa Evgena. — Nek upokojen poštni uradnik v Celovcu je nedavno zadel v mali loteriji 18.000 šilingov. Od veselja je znorel in so ga oddali v norišnico. — Pri Smartnu ob Celovcu je požar, povzročen bržkone zaradi neprevidnega ravnanja s cigareto, uničil gozda v obsegu 3000 kv. metrov. — Pogorelo je gospodarsko poslopje posestniku Sturm na Rudi. — 45 letnega Lekša Gratzja iz Vacelne vesi pri Vovbrah so domači fantje zaradi ljubosumnja pretepli in mu z leseno cokljo prebili lobanjo. — 74 letni Florijan Kropfitch iz Mlinar pri Beljaku se je na skednju smrtno ponesrečil. — Na drž. meji na Jezerskem so ustrelili dva tihotapca, Franca in Janeza Megliča iz Loma.

DROBNE NOVICE

Hudo je obolel ruski pisatelj Maksim Gorki.

Velike izpremembe so izvršili na Japonskem na višjih vojaških mestih.

13 milijonov dinarjev letne plače ima ameriška filmska igralka Dženet Gajnor. Prišpevajo kot povsod večinoma — nižji sloji.

Hudo je obolel na očeh predsednik svobodne države Irske de Valera.

300 milijonov dolarjev škode so napravile v Ameriki zadnje povodnje.

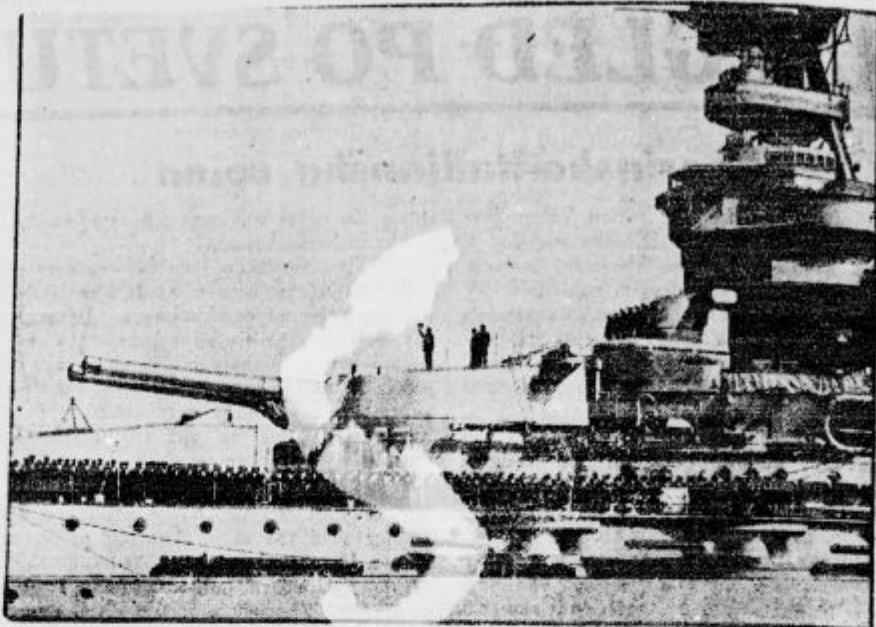
20 italijanskih bojnih letal so doslej uspešno pogodili s strelom Abesinci.

Volitve v Nemčiji dne 29. III. naj dokažejo, da je nemški narod proti boljševizmu, je izjavil minister Walter Darree.

Pogajanja za vstop Hluskove slovaške stranke v vladu so se razbila, ker ministrski predsednik Hodža ni pristal na posebno slovaško ministrstvo.

Parlamentarno vladu hočejo menda zopet vpovstaviti na Bolgarskem.

Vsa francoska vzhodna meja je v stanju izredne pripravljenosti, je izjavil francoski vojni minister.

Dostajajo vrhovni poveljnik angleškega flote v sredozemskem morju, admiral Fisher je bil upokojen. Na sliki vidimo, kako ga snima iz Aleksandrije na krovu angleške admiralske ladje »Queen Elisabeth«.

Strokovna zveza poljedelskega delavca ustanovljena

V nedeljo, 29. marca je bil v Ljubljani ustanovni občni zbor Strokovne zveze poljedelskega delavstva.

Tov. M. Valant je poudaril, v kako težkem položaju živi pri nas poljedelsko delavstvo, ki je skoro nezaščiteno in uživa mnogo manj ugodnosti kot ostale stroke delavstva. Poljsko delavstvo nima — razen viničarjev — v Sloveniji nikake strokovne organizacije. V ostali državi pa obetoja neka naravoslovna organizacija za poljske delavce le v Vojvodini. Ustanovitev nove strokovne zveze je torej upravičena.

Strokovna zveza poljedelskega delavstva stoji na krščanskem svetovnem nazoru. Po pravilih je izrecno neustrankarska. Pri tem ji služijo v pomoč posebni okrožni odbori. Namenjena je poljedelskemu delavstvu vseh strok. Hoče ga izobraževati,

ščititi njegove koristi in mu priporiti vse socialne pravice. Zveza bo dajala poleg tega članstvu pravne nasvete, podpore, posredovala delo itd. Podrobno delo se bo vršilo preko podružnic.

Pri volitvah je bil izvoljen prvi odbor. Člana rina je bila določena za zvezo v znesku 12 Din, za podružnice pa 6 Din, ali skupno 18 Din na leto. Denarni prispevki so torej tako nizki, da ne bodo mogli biti ovira za vpis v organizacijo. Občni zbor je dalje sklenil, naj odbor zveze vzdržuje stike s inozemskimi organizacijami krščanskega delavstva.

Končno je bila sprejeta resolucija te vsebine:

Občni zbor ugotavlja, da so dale pobudo za ustanovitev SZPD slabe socialne in gospodarske razmere poljedelskega delavstva, ki je bilo doslej brez lastne strokovne organizacije. Svoječasno je obetojala po vojni Zveza zemljiških delavcev, za njo pa Strokovna zveza viničarjev in kmečkih delavcev. Toda niti prvi niti drugi organizaciji se ni posrečilo strokovno organizirati množice poljskega delavstva. Zato je prva zveza nehala obstojati, druga pa se je omejila le na viničarje.

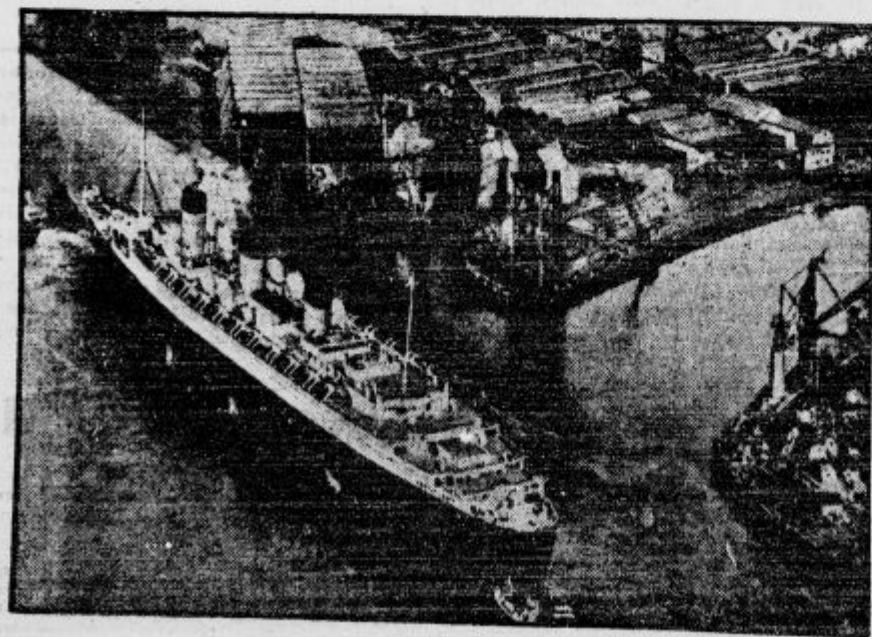
Zato občni zbor SZPD z obžalovanjem jemlje na znanje, da je bilo osnovanje za poljedelsko delavstvo prepotrebne organizacije že ponovno napadeno. Od starih strokovničarjev bi namreč pričakovali vsaj toliko stvarnosti, da bi pozdravili voljo za pomoč kmečkemu delavstvu, ker je za slednje glavno, da sploh pride do svojih pravic.

Občni zbor zagotavlja, da bo nova zveza skušala ščititi koristi poljedelskega delavstva hodeč po ravnih potih krščanske strokovne organizacije, javnost pa prosi, da sprejema njena stremiljenja s blagohotnostjo ter razumevanjem. Pri delu za dvig ročnega poljedelskega delavstva nam Bog pomagal!

Občni zbor je bil zaključen s pozivom poljskemu delavstvu, da se oprime svoje organizacije. Pozitivnejši zaupniki, kakor tudi posamezniki naj se javljajo na naslov društva: Ljubljana, Tyrševa cesta 29-I.

★

Moravče. Ker bo drugi teden v Moravčah sejem, se čuti Kmečka zveza kot prava zastopnica slovenskega kmeta, dolžna opozoriti vse prodajalce živine, da bodo brezpogojno držali cene živini na sledeči višini: I. vrsta 5 Din, II. vrsta 4,50 Din in III. vrsta 4 Din. Nihče naj ne prodaja pod to cenol Drug drugega opozorite na ta sklop Kmečke zveze. V sloji je moč! Kmečka zveza za Moravče bo dala na vseh dohodih v Moravče nabiti plakate, ki bodo prodajalce živine opozarjali na določene cene živini. Kmet, pomagaj si sami!

Največji parnik sveta »Kraljica Marija« je te dni popolnoma gotova zapustila ladjedelnico. Ladja je last neke angleške družbe in ima 80.000 ton vsebine.

PO DOMOVINI

Ribniškim občanom in volilcem

V nedeljo, dne 3. aprila se vrše občinske volitve za občino Ribnik, združeno iz občin Ribnica-trg in Ribnica-okolica. Vsi veste, kdo je bil tako nenaravno razkosal občine, ne v korist občanov, ampak samo v korist ribniškemu NS-urjem, ki jim je pri tem škodljivem delu pomagalo in brezobzirno roko pomagal sedaj senator Pucelj in bivši okr. načelnik Plazzer, neblagoga spomina, ki sta delala meje občin po volilnih imenikih, češ ta vas mora pa, ta tja, da ne dobe občine v roke »proti-trjavni klerikalci«, ampak JNS. Kar je vse razvidno iz aktov in zapisov. Ni jim bilo za korist občanov ne za krajevne potrebe in prilike, ampak samo za oblast. Šele naš minister dr. Korošec je mogel popraviti to nenaravno in škodljivo razmejitve v vašo korist.

Vsi se še spominjate divjanja ob vseh preteklih volitvah od strani JNS-arjev. Vsi veste, kako so denuncirali in zapirali in kaznovali upoštevnejše ljudi. Vsi veste, koliko gostilen je bilo zaprtih po cele mesece brez razloga, kar je prineslo občini ogromno škodo. Vsi krošjarji veste, kako so vam odrekli potne liste od nezanesljivim elementom, da si po celo leto niste smeli služiti vsakdanjega kruha. Vsi veste, kako ste morali moledovati in ponižujoče kličati pred oblast željnimi mogotci, ki o upravnih volitvah niso pazili, če ste hoteli obiti dovoljenje za krošjarjenje, lme Arkožogor bo ostalo nepozabljeno. Vsi veste, kako so se delile podpore in živila za stradalce in nezaposlene, ki niso dobili ničesar, ako predati mogote niso molili JNS-arske vere, dočim je bilo za bogate posestnike vsega dovolj. Dejavci, tega ne pozabite! Vsi veste, kako je senarji trški župan ob svoji nasilni izvolitvi govoril raz okno občinskega doma: »Vsi, ki ste je volili, boste dohivali mojo pomoč! To je zavica, ki se pozabiti ne sme!

Takih manir mora biti konec! JNS režim je kvindiran, nastopil je režim JRZ, vlada poštenosti. Volilci, ne bojte se nobenih groženj, sako nasilje od strani mogotev mora biti

kaznovano. Volitve so svobodne, za kar vam jamči naš notranji minister dr. Korošec, kateremu na dan volitev izkažimo vse zaupanje. Ne volimo osebe, ampak stranko JRZ. Kdor noče, da se povrne staro nasilje, naj voli za listo JRZ! Zato v nedeljo oddajte vsi svobodoljubni volilci svoje glasove za listo JRZ, katere nosilec je g. Onič Davorin!

Nevaren požar

Minuli torek ponoči je uničil strašen požar vsa gospodarska poslopja posestnika Jožeta Peveca iz Male Loke pri St. Lovrencu. Ker je začelo goreti nenkrat na obeh konceh skednja, je gotovo, da je bil ogenj podtakajen. Zgoraj je skedenj, 2 šupi in stala, vse pod eno streho, trije svinjaki, drvarnica in sušilnica. Zgoraj je tudi vsa živina, 6 glav, in sicer par volov, vrednih 5000 Din, 2 kravi, vredni 3000 dinarjev, en junec in ena telica, redna okoli 3000 Din. Škode ima samo pri živini 11.000 Din. Zgoraj je tudi pes, ki je bil priklenjen na verigi, ker zaradi strašne vročine ni bilo mogoče nič rešiti. Rešili so edino štiri prasce. Zgoraj sta tudi dva vozova, slamožrnica, plug in vse kmečko orodje. V skednju pa je bilo tudi še okoli 5000 kg sena in slame, in kup škope. Na pomoč so prišla štiri gas. društva, ki so rešila vsaj hišo in omejila požar. Če bi se bila vnela bližnja poslopja, bi pogorela prav vsa vas, ker so hiše skoraj vse skupaj. Pogorelec je bil zavarovan za vse, s hišo vred, ki je pa ostala, za 19.000 Din, toda kaj je to pri škodi, katere ima morda do 100.000 Din.

Iz raznih krajev

Stranje. Na praznik Marijinega oznanjenja smo pokopali v Stranjah abs. elektrotehnika iz Ljubljane, Vilfan Emila. Dne 20. febr. je odšel v planine na smučanju, na Veliki planini je izgrešil pravo pot v snegu omagal in dne 22. marca so ga našli mrtvega. — Na sredposno nedeljo je bilo pri Sv. Primožu toliko romarjev, kakor jih je

bila cerkev vajena gledati nekdanje dni in čase. Seveda je bilo tudi vreme romanju navsomo na klonjeno in prijazno. — Te dni smo brali v nekem ljubljanskem listu javno oblozbo, kako neuljudno se obnaša stranska šolska mladina do tujcev. Nič ne tajimo: nekaj izrodilov je povsod in tudi najboljša šola jih ne more zatreti. Zlasi še, ker tudi nekateri taki ljudje ki se hočejo prištevati med turiste, samu ne puščajo med nas kot dostojni in olikani ljudje. Kakšno seme ti ljudje sejejo, tako pa potem poganja in raste. Mislimo na liste izrodke med turisti, ki s svojo nagolo, z divjim tujčenjem, katerega provzročajo preobili alkoholi, pa tudi s svojimi nedostojnimi opazkami zlasti do oseb ženskega spola — še celo šolske dedice niso vselej varne pred tako neotesanostjo najnižje vrste: ti ljudje kvarijo naše ljudi in radi takih ljudi trpe potem vsi resni turisti in tujci, pa tudi naša doraščajoča mladina. Ne samo šola, tudi naša mesta so dolžna prinašati na deželo oliko in izobrazbo, če hočemo kdaj ljudstvo dvigniti do res dostojnega vednja. — Prihodnji romarski shod pri Sv. Primožu bo na drugo nedeljo po Veliki noči, letos dne 26. aprila.

Leskovec pri Krškem. Praznik Mer. oznanjenja je bil pri nas lep dan. Imeli smo namreč prav posrečeno matersko proslavo. Nastopilo je kar 54 oseb na odru. Vsi pa so svoje vloge dobro rešili. Režiser pač ni imel ravno lahek naloge. Občinstva se je zbralo več kot za dve polni dvorani. Zato je bila cela prireditel ob pol 5 pop. takoj ponovljena za vse, ki so med prvo predstavo čakali zunaj. Vidimo, da so tovrstne prireditve zelo poučne, vzgojne ter obenem razvedrilne.

Vransko. Osemdesetletnico obhaja te dni Franc Skrabar bivši posestnik in mlinar v Drajčevah. Rodil se je 2. aprila leta 1856 in je skozi svojo življensko dobo doživel med dobrimi ljudmi marsikako bridkost. Pred tremi leti mu je umrla njegova zakonska družica, kateri je bil dober mož in svojim otrokom skrben oče. Živela in delala sta neumorno, ter si s trudom svojih rok pridobila lepo posestvo in ustanovila prijeten dom. Jubilat je znan kot dober in pošten mož, zato je tudi povsod priljubljen. Več desetletij je naročnik »Domoljuba« in zvest pristaš bivše SLS. Zato mu kličemo vsi: Še na mnoga leta!

Slovinci v Zagrebu. Konec marca smo, odnosno v začetku aprila, pa moramo podati nekoliko obračuna, kaj smo storili v preteklem mesecu. Dne 1. marca smo imeli zanimivo pre-

Mlin v Pečeh

Sprsal Gustav Strniša

Nadaljevanje

Premišljevala je božične praznike. Daleč nazaj ji je segal spomin. Kako so bili vsi lepi in skrivnostni, polni nedolžnega veselja, svetle zamaknenosti in otroške preproste vere v skrivnostno rojstvo božjega.

In božič za božičem se je porajal pred njo. Sirmela je pred se in se smehljala.

V tem premišljevanju se je nepričakovano spomnila na Torko in šepnila:

»Nocoj je pač ne bo! Zaprtniki trkajo na dver. Torka je poganka in zlobna je, zato se boji teh neugodnih dni!«

Vendar je Torka prišla. Počasi se je prikazala iz meglenega nejasnosti in že je sedela na pragu. Dvignila je roko, zatrepetal je zasneženi smiček in oživel obsejan od mesečine se je spremenil v zlato kolovrat.

In Torka je zapredla. Mirna je bila in mrko se je ozirala čez reko. Babica je sirmela vanjo in ji opazila, da ima smaragdnno zelene oči, ki ji ni videla še nikoli.

Skrivnostna predica je trenutno prenehala in se zazrla v božično okno.

Starka je to videla in čakala kaj bo. Tedaj je počula sikajoč in oster glas, ki je kar reznil skozi tpe kakor bi bil zapiskal veter skozi polknece: »Tekmujaj!«

Starka naj tekmuje? Ona, ki stoji že z obema nogama v grobu, naj se kosa z najboljšo prediljo, potanko, ki se je vedno bala, saj je poznala njeno moč in zlobo. Zdaj naj se izpostavlja nevarnosti?

Du si je spet reklo:

»Dobra predica sem bila! Se skropi otrok sem rekla marsikatero drugo. In borim se, rade, to ni je v kriv Rada tekmuje! Kaj če bi poskusila?

Toda ne, nel Zmagala me bo in me zmlela v svoji divji razbrzdanosti v sončni prahl!

Tiho je obsedela.

»Tekmujaj!« je siknila Torka silnice in zaškrtała z ostrimi belimi zobmi, da je vse na okoli zaječalo in zaškripalo.

Babica je spet oklevala:

»Kaj pa, če bi vendarle poskusila? In če zmagam? Zlato povemo mi mora dati, tisto čudovito povemo preje, ki ima moč, da preje nikjer ne zmanjka kamor ga položiš!«

Torka je še vedno čakala, kakor uverjena, da se bo starika odločila za tekmovalje.

Babica je pripravila kolovrat in se hipoma drzno zasmejala. Sama ni vedela kdaj je prikimala Torki, da je pripravljena. Naslenji hip se je že pokesala in se prestrašila:

»Moj Bog, kaj vendar počenjam! Stara sem in otročja poslatim! Vročina me kuha in sama ne vem, kaj delam. Prenagljala sem se, da prenačljala!«

Torka se ni več brigala za njeno mrmranje in opravičevanje, globoko se je nagnila nad svoj kolovrat in že je kolo zabrnelo.

Babico je nekaj slišnilo za srce. Toda vse je bilo prepozno! Zdaj ni več mogla preudarjati, ne oklevati, kajti delati je bilo treba, misliti je morala na borbo, na strahotno tekmo, na zmago in poraz, ki ji lahko prinese tudi smrt.

Že je zadržal njen kolovrat. Spet je bila mlada in drzna predica, spet je predla kakor nekdo, svojo srečo je predla. Pesem njene mladosti ji je zabrnela iz kolovrata, radostna in prečna melodija zadovoljnosti in dela, spev ljubezni in nežnega hrepenenja. Vmes je tajinstveno zvenelo in cingljalo, kakor bi se oglašalo vse lepo in pozabljeno, vse, kar je doživljala med vršenjem kolovrata, ki jo je spremljalo vse življenje. In hitelo je ter vsa srečna prisuškovala. Na obrazu se ji je pojavila rdečica, čutila je, da ji je vavalovala leri kakor nekdo. Roke so ji bile mirne, misli jasne in čiste. Nič ni bila trudna ne prestrašena! Vse to jo je minilo. Noga je krepko pogonjala kolovrat.

oči so se smehljale, liste njene zagonetne globoke temne oči, ki so ostale vedno mlade in čudovito lepe, čeprav je lelo oslabelo.

Ce je le za hipce dvignila glavo, je videla nasprotnico, ki je hitela, da se ji je izpod prstov kar penila blesketajoča se preja ter se molala po belem pradu.

Babica je še in še pogonjala kolovrat. Ni se hotela vdati. Njeni stari prsti so se gibali kakor urne tipke, hitela je in hitela. Zdaj je samo še vedela, da živi in da hoče živeti. Mahoma ji je prišlo, da je tekma s Torko samo zvijača, da jo hoče divja predica samo prekaniti in da tekmuje zdaj z njo za življenje, ki ji pač mora kmalu ugasniti saj je ona, babica res zelo stara. Da, toda za življenje se hoče boriti do zadnjega diha, vztrajati mora, pa čeprav bo zmagano. Torka naj si tegobno prisluži svojo zmago, naj se le bori na vso moč!

In spomnila se je vseh borb v svojem življenju. E, koliko se je morala boriti! Zdaj je zastutila, da je to njen zadnji boj, da si zdaj sama še dalaš tenko življenja, ki se ji bo takoj pretrgala, kakor hitro preneha, kajli Torka bo pristopila k nji, da bo morala skopniti v tem mraku od same tihe groze.

Tedaj je nekaj počilo.

Starka se je plašno ozrla na tla in zadrževala: pred njo je ležalo polomljeno vretence.

Obupana je vzdihnila:

»Zdaj je vse končano!«

Pogledala je skozi okno in videla, da je tudi Torka nehala prestiti. Dobro jo je čula, ko je zasikala:

»Zmagala sem! Kako si mogla tekmovali z menoj, s Torko, z najboljšo prediljo?«

Starka je polislila kolovrat od sebe in si zakrila obraz z rokama:

»Skrivaj si mi prelomila vretenca, ti zlobnica! Nevidno si se naredila in pregrizla si ga s svojimi lenkimi ostrimi zobmi!«

Torka je mrla!

davanje s skriptičnimi slikami o Dunaju (predaval S. Fr.); 8. marca pa še zanimivejša, ko je govoril o svojih uspehih in doživljajih v Bengaliji misijonar p. Vizjak S. J. Takih prireditev ni ljudem nikdar dovolj. — 15. marca je Dramatični odsek Slomškovega prosv. društva nastopil z lepo igro »Sveti Vid«, ki je res primerna za postni čas. Igralci so storili, kolikor se je dalo v teh razmerah in dobro pokazali trpljenje in zmage prvih kristjanov. Le škoda, da je lep popoldan marsikoga zvilil v Tuskanc na mesto v Jeronimsko dvorano. Tudi sv. Jožefa, ki v Zagrebu ni praznik, smo praznovali pri sv. Roku. V nedeljo, dne 22. marca pa je predaval o ribah in ribolovu študent g. Simončič Anton. O drugem pa še drugič.

Ljutomer. Dne 29. marca smo izročili materi zemlji ob velikem spremstvu zelo ugledno posetnico Ivano Šumenjak, staro 84 let. Raina je bila svoj čas gospodinja pri pok. župniku g. Petru Skuhali, priiskemu pesniku. Za svoje zvesto delo je podedovala posestvo v mestu, katero je skrbno varovala do svoje visoke starosti. Pokojnica je bila verna, poštena, varčna, miroljubna, milosrdna sosedka. Vsi, posebno pa reveži, jo bodo silno pogrešali. Naj ji cveto na grobu najlepše rože, ki jih je v življenju tako skrbno negovala. Naj v miru počival

Iz naših društev

Šmartin v Tuhinju. Prosvetno društvo v Šmartinu v Tuhinju uprizori na cvetno nedeljo ob treh popoldne v proslavo materinskega dneva Meškov božičen misterij »Henrik govori viteze«. Igra je za materinski dan posebno primerna. Kdor hoče videti res nekaj lepega, naj pride k uprizoritvi.

Ribno pri Bledu. Na praznik Mar. Označenja je priredilo prosv. društvo predstavo, ki ima dva dela. Prvi del petje, drugi del igr. Oba dela sta se izvajala zelo dobro. Po veliki noči bo pa nastopilo delo, pa tudi več naših fantov bo odšlo v vojske, da ne bo mogoča nobena prireditev.

Sneberje-Zadobrova. Dramatični odsek prosvetnega društva uprizori v nedeljo, 5. aprila ob 4 popoldne v Pevskem domu dramo v 5 dejanjih »Deseti brate«.

Ježica: Na cvetno nedeljo po popoldanskim službi božji in na veliki četrtek ob pol 9 zvečer bo v našem prosvetnem domu film: »Kristusovo

življenje, trpljenje in smrt«. Upamo, da se boste tej lepi priliki polnoštevno odzvali.

Hrastje. Prosvetno društvo uprizori na cvetno nedeljo ob 3 popoldne v Društvenem domu P. Bobnarjevo žaloigro s petjem v petih dejanjih in dveh slikah. Vljudno vabljeni.

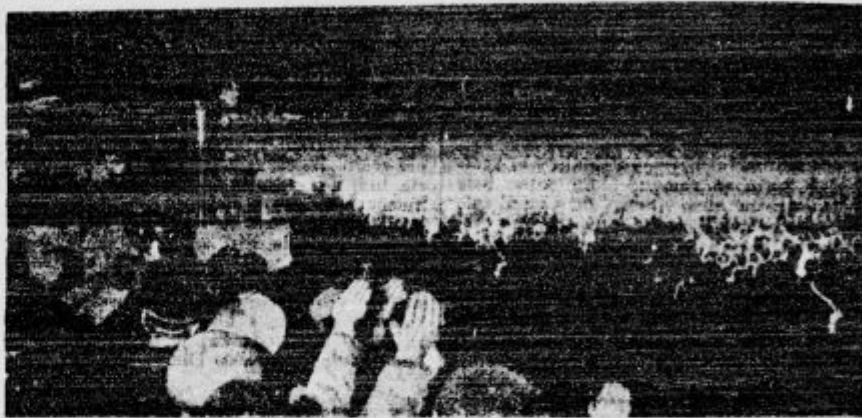
Dol pri Ljubljani. Pretresljivo vojno dramo: »A njega mi...«, uprizori naše prosvetno društvo v nedeljo dne 5. aprila ob 3 popoldne v Društvenem domu. Obiščite nas!

Vodice. Mlekarska zadruga ima svoj redni letni občni zbor za leto 1935 dne 5. aprila ob 3 popoldne v lastni hiši z običajnim dnevnim redom. Člani zadruga vljudno vabljeni.

Cerkije. Prosvetno društvo ponovi v nedeljo, dne 5. aprila lepo velikonočno igro v obliki pasijona; začetek ob pol štirih popoldne. Ker so to redke prilike na kmetih, vabimo, da se igra v čim večjem številu udeležite. Za po velikonoči smo pa pripravili še drugo igro domačega pisatelja Jožeta Vombegaria »Vodov«, katero uprizorimo najbrž že na belo nedeljo.

»To pa je dobro držite, gospod Siraj, jaz pa bom med tem tekel okoli vas in vzel mero!«

Hitler v zmagovalstvu. V nedeljo so imeli v Nemčiji zopet državnozbornske volitve. Pri teh volitvah ni šlo toliko za posamezne kandidate kakor za to, da odobri nemški narod važne korake, ki jih je Hitler podvel v zunanji politiki. Hitler je namreč v tem, da je poslal svoje čete v Dorene končno veljavno povedel svetu, da za Nemčijo ponižujoče mirovne pogodbe več ne obstojijo. Pri nedeljskih volitvah je dobil Hitler nad 44 milijonov nemških glasov, proti njemu je glasovalo komaj pol milijona Nemcev. Na sliki vidimo shod Hitlerjeve stranke, ki se je vršil zvečer pred volitvami.

Babica se je pokrčila in spel pogledala na prod.

Strahotna prednja se je dimila. Kolovrat je zginit v njeni senci, ki je rasla in rasla vedno višje.

Starica je odrevenela:

»Sveča Polona, moja zaščitnica! Vedno sem molila k tebi, pomagaj mi to težko uro, ne pozabi me! In ti svetnica Barbara, ki si pomočnica za zadnjo uro, usliši me! Pomagajta mi, pomagajta!«
Hotela je vstati, o ni mogla. Občepela je na stolu sključena v dve gube in mirno čakala.

Pri oknu se je prikazala Torka, sklonila se je tako nizko, da je lahko pogledala babici v obraz.

Torka ni več drhtela, strah ji je prešel v nekako osmrtnost, tiho je premikala usnice in molila, samo molila.

In ko je tako molila, je čutila, da strah popušča. Mirno je zrla v okno, kjer sta pobitkavali zeleni očesi divje predelje, ki jo je hotela spreminjati v prah. Ze je dolga koščena roka segla skozi nizko okence.

Babica se ni ganila. Nova neznana moč se je pojavila v nji.

Torka je zginila.

Bolna starica se je oddahnila

Naslednji hip je spoznala, da se ji bliža smrt, da se ji trga duša od telesa, da se poslavlja od vsega kar tod živi in odhaja v prostorsivo sproščena in rešena vsega zemskega.

Se se je spomnila na svojo sian. Doklicala go je, a to je bila njena duša, ki ga je prizvala, saj glasu ni bilo več čuti. Ze sledeči hip jo je obšlo nekaj omamnega. In videla je, kako je oživel slika svete Apolonije, vseča nad njeno posteljo. Svetnica je stopila živa in prosojna iz okvira in se nagnila nad ženo.

Babica je začutila omamljivi duh po kadilu, po čudnem sijaju in opojni toploti. Nasmešnila se je in sklonila glavo.

Tedaj je njena duša zaplaval nad mlinom, se dvignila v višave in zapustila staro zgubano truplo. Nekaj je v zraku zalebdelo in zatredelalo.

77

Ali je potegnil divji veter skozi skalovje? Ali so se še zadnjakrat oglašali strahotni duhovi pečin in se poslovili od nje, ki je tod domovala in jim zvesto kljubovala do smrti, vsa zaljubljena v to prepad? Kdo ve?

Ko je jutraj prinesla dekla Spela babici zajtrk, je divje zakrčala in zbežala. Na fleh poleg kolovrata je ždela starica mrlva in strmela kvsku s steklenimi očmi, ki so se še po smrti zagonežno smehljale. Poleg nje je ležalo polomljeno vreteno. Na licu ženice se je še poznala zadnja solza.

Za pečovsko babico ni žaloval samo ves mlin, temveč tudi šrom vsi siromaki bližnje in daljne okolice. Sin je šele po njeni smrti spoznal, kako je bilo priljubljena in kako skromna in res dobra v svoji radodarnosti. In ko so po njeni smrti delili na sedmini siromakom presne kruške, še ni nikoli opazil toliko revežev skupaj, ki so molče jemali dobre prešce in se tiho zahvaljevali. Le neki starček je prišel k gospodarju in mu ponudil roko ter zašepetal:

Ne moremo in ne maramo jo hvaliti, ker bi kdo napak razumel, toda bila je naša krušna mati!

Skromna pečovska babica je ostala v spominu vsem, ki so jo poznali. Blesela je kakor svetel lik, ki nikoli ne zbledi, temveč se v dušah izkristalizira, dokler ga ne objame svetniški sijaj, da prično ljudje misliti nanj kakor na nekaj nadzemskega, kar moramo ohraniti v srcih kot spomin na dobro in nlemenilo.

10

Po smrti svoje matere je hodil gospodar nekaj časa zelo poltr okoli. Prišlo ga je negodje in liha otožnost, da ni mogel ne mirovati, ne delati. V vsem njegovem početju je bilo nekaj nestrpnega in bolešnega. Večkrat se je odpeljal Vozil se je v vasice na poljani in se nekoga dne vrnil z novico, da je kupil na ravnini za dober sijajni od hiše svoje sestričine lepo posestvo

Zena ga je kar gledala, ko se je razodel. Ni ga mogla razumeti in čudila se je:

»Kam boš vendar z vsem tem? Čemu nam toliko zemlje? Sam pač nečeš na poljanah!«

Smehljala se je:

»Čas pride ko prevzame sin gosnodarstvo, tudi hčerki bo treba dote, čeprav ne bo vse to še tako kmalu? In midva? Ah naj greva s rulo po svetu!«

»Če gredo vsi, ti vem, da ne pojdeš nikameli se je pošalila žena, ki ga je predobro poznala.

Ni ji odgovoril. Polno lepah vtisov je prišel s poljane, kakor že večkrat. Zdaj je bil ves zasnan v isto sončno lepoto, ki mu je v Delu počasi splahnela in se umaknila mrkosti, ki je povladala v prepadu.

Neke nedelje potem so se vendar vsi odpeljali na poljano gledat kupljeno zemljišče.

Sonce je prijazno sijalo, lep dan je bil. Sredi polja je stala podružna cerkev svetega Primoža in jih prijazno pozdravljala s svojim donečim zvonjenjem, ki je živo odmevalo med njivami in se gubilo v bližnji hosti.

Ko so se vozili skozi živo steno zlatega žita, sta otroka kar vriskala. Deček se sicer še ni razvedel izpremembe, pač pa mala Angelca, ki je bila tako razigrana, da je hotela kar skočiti iz voza in letati med klasiem.

Oče je za nekaj časa ustavil voz in otroka sta šla z materjo po poljski stezi proti posestvu, ki je stalo na ravnini blizu podružne cerkve.

Vsi so bili živahni in veseli, da se jim je radost kar zrcalila na obrazu.

Stara cerkva je vstajala častitljiva in sijača med težkim žitom kakor bi se zahotelo v živo steno valovje zlate pšenice in obstalo v višini.

Konica cerkve je vabeče sijala in delila je je zamenjala z zlato zvezdo, ki je ponoči zgrešila pot in se zaklesela na nebesni modrini.

V hiši je prebival najemnik, star prijazni človek. Ko jih je zašel, se mu je čelo zamračilo. Nekam negotovo so begnile po vseh njegove modre mirne oči

Izseljenski kotichek

Nad 350.000 slovenskih sinov in hčera je danes odrezanih od domače grude. Daleč to — in stran oceanov ustvarjajo živane slovenske roke bobne, ki naj služijo blagostanju in napredku tujih narodov. Naša lepa mala slovenska zemlja je bila pretesna, da bi mogla dati vsem svojim otrokom dovolj prostora in možnosti zaželenih življenjskih pogojev. V težnji za poštenim delom in zaslužkom je bil naš človek pripravljen iskati si pri tujih narodih in v daljnih zemljah svojo drugo domovino. In vendar domovina je samo ena! Njej so posvečene misli slovenskega izseljenca, ko v globokih rovih odkriva zaklade zemlje, o njej sanja naš delavec med brnjenjem jeklenih tovarniških strojev, menih polji in livad ne more pozabiti naš melovalec, ki ga je usoda zanesla na neizmerno ameriške farne. Ljubezen do rodne grude je ona grodna spona, ki gre preko vseh razdalj ter združuje in krepi v našem izseljencu narodno zavest in vero v srečno bodočnost njegove domovine.

Kol dobra in skrbna mati Slovenija ne sme nikdar pozabiti svojih sinov in hčera, ki so zdaj raztreseni po širnem svetu. Večkrat se jih mora spomniti in večjo pažnjo in skrb bi morali vsi imeti za to našo rodno kri, ki jo zdaj pije mrzla tujina. In naši izseljenci nam bodo za to veliko domovinsko ljubezen hvaležni; v njihovih srcih se po ljubezen do nas in domovine opajala in poglabljala. Saj če pomislimo, da so v tujini prepuščeni samim sebi, v mnogih krajih nimajo svojih šol, družin, ne slišajo naše lepe besede in pesmi, potem je moramo čuditi, da so nam po tolikih letih ostali le zvesti in da še vedno brepene po domovini.

Delo, ki ga opravljajo naši izseljenci po širnem svetu, ni lahko, toda Slovenci se ga niso asirali. Zarli so se kot črvi pod zemljo v rudnike in tam garali kot žirina, si služili kruha in podpirali domovino. Nečisto slovenskih domov so rešili prodaja. Vsako leto so nam pošiljali milijarde dinarjev in še celo zdaj, ko je gospodarska kriza znela vse svet so nam od 1. 1936 — 1935. poslali 58.043.917 din. Kivavo prislužen je bil to denar, pa so ga kljub temu radi izročili domovini, ker jo ljubijo kot pravi sinovi in hčere. Mnogo si je domovina opomogla s tem denarjem in vendar je kljub temu pri nas tako malo razumevanja za prošnje in želje naših izseljencev; večasi čisto pozabljeni umirajo v tujini. Zadnja leta je gospodarska shiska zelo hudo udarila tudi naše iz-

seljence; spravila jih je ob delo in kruh in denar. Često se zgodi, da nam tujina vrača naše sinove in hčere duševno in telesno uničene brez vseh življenjskih sredstev. Naše najboljši delavne moči nam je vzela tujina, zdaj nam jih pa srce in izmognene vrača. Mnogi naši izseljenci, ki so se iz življenjskih potreb izselili, se zdaj z žalostnim srcem obračajo v domovino in prosijo naše pomoči. Mi smo pa tako čisto gluhi za njihove prošnje, in potrebni in vendar so nam oni poslali že mnogo, mnogo milijard dinarjev. Treba je, da jim tudi mi vračamo ljubezen za ljubezen. Čas je že in sicer skrajni, da se stremimo in prisločimo našim izseljencem na pomoč, da nam ne utonejo v tujini morju. Najbolj uspešno jim moremo pomagati s tem, če podpiramo Rafaelovo družbo v Ljubljani, ki se nesebično žrtvuje za naše izseljence. Kolikim je že pomagala v vseh ozirom, bi mogli povedati le naši ljudje v tujini. Njihova pisma, ki kar dežujejo dan za dnem v pisarno Rafaelove družbe, med našimi izseljenci in s tem je dan tudi resen opomin domovini, naj z vsemi močmi pomaga in podpira to družbo, ki je edina v Sloveniji in mora skrbeti za 350.000 izseljencev. Pristopajmo k Rafaelovi družbi Letna članarina znaša le 10 din. Naročimo se pa tudi na njeno glasilo: **Izseljenski vestnik Rafael**, ki prinaša poročila o življenju in delu naših ljudi z vseh delov sveta. Pišite še danes ponj na naslov: Uprava Izseljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Tyrševa cesta 52. Za vse leto slane samo 12 din. V vsaki slovenski družini v domovini in tujini bi ga morali imeti naročenega in ga tudi čitati.

Vest o uradni namestitvi izseljenskega učitelja v Franciji g. Jankoviča je bila prenaglena. Rafaelova družba je bila res obveščena od verodostojne strani, da je omenjeni gospod prišel do svojih pravic. V zadnjem času pa je prejela nasprotno poročilo, da namreč zadeva še vedno leži nerešena v Beogradu. S to vestjo se strinja gnusni napad nekoga očeta brez otrok na naše duhovnike in učitelja v Franciji. Napad je priobčilo znano glasilo Saveza jugoslovanskih radnika v Franciji »Glas«. Pozitivnovalni gospodje, ki se trudijo pomagati našim izseljencem v tujini so omenjenemu dopisniku lista »Glas« nekaki prihačaji. No pa o tem nečemo tu govoriti, saj bo še prilika. Mi hočemo samo ugotoviti, da je dopisnik »Glas« glede Jankovičeve namestitve omenil, da so hruške v cvetju in da najbrž ne bodo dozorele. Teh odkritih besed smo vseh in bomo zadevo nekoliko nalence preiskali.

Iz občinske pisarne

Cigansko vprašanje. Pomlad je spet prišla v deželo, pa nam je pripelala zopet cigane. Banske uprava je še ponovno izdala navodila, pa še vedno ni vse v redu s cigani, tako da so marsikateremu našemu kraju cigani v veliko nadlego. V smislu razpisov banske uprave morajo biti vsi cigani domaćini nastanjeni v odrejenem kraju in morajo biti pristojni v eni tukajšnji občini. Onim, ki ne pripadajo nobeni občini, mora oblast odrediti stalno bivališče in poskrbeti, da si pridobijo domovinstvo. Delati je na to, da se cigani sklenjeno naseljujejo. Gradnje ciganskih hiš in kolib oziroma postavljanje šolovov in gozdovih in kobilj krajih, se ne sme dopuščati. Občine morajo sestaviti sezname vseh v dotični občini bivaajočih ciganov, pa naj bo njihovo domovinstvo že dognano ali ne. En seznam pridržijo občina za svojo porabo, prepis pa predložijo okrajnemu načelnstvu in orožniški postaji. Brez nujnega razloga se cigani ne sme dopustiti, da bi odšli iz okolice, kjer ima redno bivališče. Oblastva so dolžna skrbeti, da bodo cigani v svojem kraju dobili možnost za preživljanje. Če pa mora cigan zaradi zaslužka iz svojega kraja, mu mora izdati županstvo potrdilo za potovanje, na katerem mora biti označeno: rodbinsko in krstno ime, starost, osebni opis, posebna znamenja, kam potuje, za kateri čas in po kakšnem opravku. Načelno se potrdilo ne sme izdati za potovanje izven dotičnega okraja. Zoper cigane, ki se potepajo, naj se začne postopanje po § 158 kazenskega zakona in člena 12 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi, ako ni povoda za zasledovanje po kakem drugem zakonu. Najtlačneje se morajo izvrševati predpisi o izdaji živinskih potnih listov za živino, ki jo imajo cigani, posebno za njihove konje. Orožniki, ki nalete na cigane z živino, jih morajo kontrolirati, ali imajo potrebne živinske potne liste in ali živina ni ukradena ali očitno bolna na nalezljivih boleznih. Ciganski konji naj se iz veterinarsko-policijskih ozirov ne dopuščajo na sejmišča. Ne dopuščajo se jim imeti psov, ker so jim nepotrební, a jih tudi naučijo, da z lajanjem opozarjajo na prihod orožnikov, ali pa jih desirajo za lov na divjačino.

Listnica uredništva

Jesenice. Dopis je brez podpisa, zato ga ne moremo objaviti. — Obširnih dopisov o podrobnem delu v naših društvih na splošno željo naših naročnikov ne priobčujemo.

Ugašajoče sonce

(Prevedel Vinko Lovšin.)

(Nadaljevanje.)

Pred samim gledališčem je bilo dosti hrupa. Tu so prodajali nekateri prodajalci se dožne blazine, drugi vošene tablice s programom iger, opet drugi so ponujali naraščajoč množici dišeče pivico, sadje in pijačo.

Počasi, počasi! so opozarjali na vratih nastavljeni pretorijanci. Toda malokdo se zmešal za roko postave. Ljudstvo, ki zaradi razlike med senatorskim in viteškim stanom ni imelo stalnih sedežev v amfiteatru in je hotelo zavzeti čim nižje prostore, si jih je moralo takorekoc priboriti. Močni komolci, tudi pesti in ponoč edinega sužnja, ki ga ima svoboden mešan, so odločevali, ne pa prednost. Brezobzirno divja množica; kletev; groznje, kriki bolevi, klici groze, pretrpljiv zasmeš nad poskodnimi in žalitvami, se je združil s peklenim hrupom, ki je trajal skoraj za eno uro. Pretorijanci so prouti kinalu zapustili in prepuščili ljudstvo samemu sebi; samo pri vhodih za senatorje in žite so vzdržali. Tu je šlo vse mirno in redno naprej.

Polagoma se je začelo umirjevati pred in v amfiteatru. Tu so pričakovali razen cesarskega dvora, samo še darovalca iger.

Slednje je prišel tudi ta v slovesnem sprejmu. Po končani daritvi v Jupitrovem svetišču, je bil pomikala s Kapitola po Sveti cesi blesteča kotarka. Otvorila jo je vrsta voz s kipi rimskih bogov, kakor s sohami cesarjev odličnih družin Julijev in Klavdijev. Bistroumi Cezar, modri Avgust, junaški Germanik, velikodušna Agripina in prezgodaj umorjeni Britanik. Zlati kleni so krasili njihove glave. Vozovi, na katerih so bili postavljeni, so bili obdani od svečenk in žrst, katerih zastopniki so nosili bele vlečke,

Vlekle so vozove mule in sloni. Komnte so krasili zlati z dragocenimi kamni obloženi okovi, glave pa so imeli okrašene z novejim perjem.

Potem je prišla dolga dvojna vrsta devic, ki so sipale cvetlice. Beli pajčvolani so padali s čela po ramah in plečih do tal. Nato je dedil visoki pozlačeni triušalni voz novega pretorja. Publij je stal na njem z visoko dvignjeno glavo. Cesarji suženj je držal nad njim bostov venec. Po njegovih plečih se je spuščal. Potom vezani škrlatni plašč triumfatorja — kar rimsko ljudstvo je tako strastno ljubilo igre v amfiteatru in cirkusu, da je darovalcu teh, izkazovalo čast zmagovalnega poveljnika. Velika množica varovancev in domačih sužnjev je zaključevala povorko, ki se je med sviranjem flante počasi premikala po rimskem Forumu proti amfiteatru.

Ko se je pokazala na srednjih glavnih vratih, so odmevali zidovi ogromnega prostora od klicov priznanja, ki se je prelilo v večtisočglasno in brezkončno veselje, ko je množica ugledala Publija samega.

»Ave, ave! pozdravljen, pozdravljen! je zadonel od vseh strani in se je nepretrgoma ponavljalo s stopnjujočim navdušenjem, kolikor bolj je prihajala povorka v areno. Posebno gornje vrste sedežev so dale duška svojemu veselju. Pred tednom tako strogo kaznovano ljudstvo je danes molilo in izgovajalo svoje roke proti morilecu, kot bi ga hotelo povzdigniti v nebesa; bilo mu je iskreno hvalno kot bi ga ne bilo nikdar preklinalo.

Publij je šel s svojim spremstvom krog in krog arene ob zidu, ki je lučil areno od senatorskih sedežev. Malomarno, da z neakim porogljivim nasmehom se je pokloail na vse strani in sprejemal poklone s hladno vljudnostjo aristokrata, ki omalovažuje priznanje preprostega ljudstva.

Ko je bil pohod končan, je stopil z voz, in se podal v svojo nad srednjimi vrati urejeno ložo. Tu je našel svoje bližnje sorodnike: Marka

z Livijo Fabijo, Tulijo Kornelijo in Mucijo. Vsedel se je na škrlatno blazino med Mucijo in Marka.

Takoj nato je bilo slišati iz vdobline arene votlo bobnenje, podobno oddaljenemu grmenju. Rimsko občinstvo je poznalo mojstrsko delo gledališnih strojevodij. Molke in zadrževanje sape, je pričakovalo novo iznenađenje. Hrup se je znova ponovil in nastopni trenotek je nastala na tleh arene odprtina, iz katere se je prikazal ogromen hlod. Ta je hitro raste v višino in ko je molel nad najvišje sedeže, se je razvila iz njega ogromna krona. Na njenih vejah se je zibalo nekaj ducatov dečkov v belih tunikah, ki so iz košaric, ki so visele na vejah, obšipavali občinstvo s figami, dateljni, oranžami in sladkarijami. Na tisoče rok je sprejemalo darove novega pretorja, na tisoče glav se je sklanjalo čez železne ograje pri sedežih tako da je boljše plemstvo s strahom gledalo, da se ne bi železni drogi pot težo podali. Toda drevo je že zgrnilo svojo krono in polagoma popolnoma izginilo v globini. Z močnim udarom so se zaprla tla arene, iz železnih klet pod sedeži je skočila gruča zamorčkov in popravila / grabljani razkopana tla arene.

Zopet je nastala tišina, kajti ravnikar so se odprla srebrna vrata cesarske lože in na pragu se je pojavil dvorni maršal. Celokupno občinstvo je vstalo in aprlo svoje poglede v ložo, katere škrlatne stene so bile posute z zlatimi zvezdami.

Naenkrat se je izvil iz mnogotisoč grl en sam klic: »Ave cesar! Pozdravljen, cesar!«

Klic je šel čez obzidje amfiteatra in cesar... je odmevalo čez rimski Forum od Platina nazaj.

Mark Avgurij je stopil v škrlatnem plašču z zlatim vencem okrog čela prav do ograje lože in se zahvalil z glavo in roko. Za njim je prišel Lucij Ver, čegar zbadljivo smehljanje je delovalo nalezljivo na najvišje vrste sedežev in iz-

P I S A N O P O L J E

Velike poplave v Ameriki

Resno so narasle vode v nekaterih predelih Združenih držav Amerike. Posebno sta bili ogroženi državi Konektikat in Njujork. Nad 570.000 po poplavi prizadetih ljudi je vložilo prošnjo na ameriški Rdeči križ za pomoč. Državni predsednik Ruzvelt je odobril kredit 45 milijonov dolarjev, kot prvi obrok večje vsote za pomoč poplavlencem.

Po zadnjih poročilih vse reke v poplavljenih krajih upadajo, razen reke Ohajo, ki še narašča.

V Hartfordu, glavnem mestu zvezne države Konektikat, je življenje vsled strašnega opustošenja po poplavi zelo oteženo. Ljudje stradajo in je prišlo do neredov. Guverner je proglasil obsešno stanje. V Hartford je državna oblast odposlala v pomoč policiji 2000 vojakov. Zelo nevaren položaj je ustvarila poplava tudi v zvezni državi Masačusets. Guverner te države je imenoval neko ugledno osebo za komisarja pri razdelitvi življenjskih potrebščin gladnemu prebivalstvu. Komisariu je dal diktatorsko oblast na omenjenem področju.

Brezbožna vzgoja vodi v komunizem

Sarajevski kateheti so na posebni skupščini razpravljali o vzrokih širjenja komunistične misli po srednjih šolah in o sredstvih, s katerimi bi se širjenje te misli moglo ustaviti. Splošno so bili mnjenja, da v naše šolske prostore čimdalje bolj zahaja materialistični duh. Prinašajo ga deloma otroci sami od doma ali z ulice, zlasti pa iz kina. Veliko vlogo igra

tudi kriminalni tisk, največjo pa vsekakor nekateri učitelji oziroma profesorji, ki odkrito nastopajo proti verouku in ki poučujejo njim zaupano mladino v popolnoma materialističnem duhu. Kateheti so zahtevali, da prosvetne oblasti preprečijo v šoli vsako protiverzsko delo, da se šolski učbeniki natančno ocenijo, da naj bo dijaško čtivo visoke moralne vrednosti in da mora biti vsaka šola opremljena z zadostnim materialom (skioptičnimi aparati, diapozitivi, filmi), ki naj podpira prosvetno delo šole, zabrani pa naj se obiskovanje izvenšolskih kinov, kriminalni tisk in podrobno opisovanje zločinov pa naj se popolnoma zatre. To delo naj prevzamejo posebni časopisi, ki bodo dostopni samo pravnikom. Kateheti so izdali odločno spomenico. Sklenili so tudi, da bodo posebno grobe slučaje, ki so krili zgoraj navedena načela, preiskali in material poslali najvišjim verskim oblastem, ki naj dajo podvig za načrtno protiakcijo.

Jetniško celico je premenjal

Cedomir Milković iz vasi Crkvine v okraju Kruševac je bil pred tedni obsojen na 20 let težke ječe, ker je za nagrado 2500 Din ubil s strelom iz puške spečega Milosava Stojkovića iz Gaglova.

Cedomir, ki so mu odkazali zapor pri okrožnem sodišču v Kruševcu, je napravil te dni v »kehi« veliki direndaj. Ko so kaznjenci izšli na večerni sprehod na dvorišče, je Cedomir uporabil priliko in se zmuznil v največjo sobo v kruševski ječi, kjer je bivalo 15 kaznivencev, ki pa so bili tisti trenutek na spre-

hodu. Cedomir je vrata zaklenil in podprl, da ni mogel nihče notri. Tudi posredovanje sodnijskega predsednika ni zaleglo. Kot vzrok dejanja navaja Cedomir postopanje stražnika, češ, da ga neče z ostalimi kaznjenci vzeti na delo na vrt okrožnega sodišča. Cedomiru so dali rok za premislek, po katerem bodo vrata razbili in Cedomira čisto gotovo ugnali v krog rok. — Ko to pišemo, so puntarju pač že prišli do živega in mu nekoliko ohladili prevročo kri.

V 17 farovžev je vlomil

Na avstrijskem Koroškem je bil obsojen znani ropar Franc Pfeifer na 12 let težkega zapora. Zločinec ima na vesti nič manj ko 50 vlomov, ropov in tatvin. Med drugim je pokradel 17 koroških farovžev. Pfeifer je rojen na Gornjem Štajerskem in je po poklicu krojač. Doslej je presedel v zaporu 12 let. Potem je vlomil v župnišče v Paternionu, Tipli pri Sokavju, v Volčnici, v Zabrdi, v Mohličah in Skocijanu, v Slovenskem Šmihelu in v Petnici, kjer je odnesel iz farovža 200 šilingov v denarju. V župnišču v Borljah pri Zili je odnesel 1900 S v denarju in 250 S v blagu. Na vesti ima tudi rope v farovžih v Melvičah, Se Lorenцу, Grafendorfu, St. Petru na Vatiških, drugič v Slovenjem Šmihelu in v Kazazah. Pri vladu v Petnici je pustil za farovžem svoj novi revolver. Ko pa ga je junjski orožnik Peter Dulnig zasačil v neki noči pri Klopiskem jezeru, je imel že zopet nov samokres. Vsega skupaj je nakradel ta falot v denarju in blagu 15.000 S. Dragocenosti je nosil svojega pajdama v Gradec.

Peki, posnemajte!

Brezplačno dobi fižolovo juho vsak, kdo kupi za en dinar kruha v pekarni Marka Bevande v Nevesinju. Vsak dan okrog polnoči je juha kuhana, pred Bevandino pekarno

zvalo gromek smeh in ploskanje z rokami. Za njima so prišli v ložo: Favstina, soproga Marka Avreljia, Lucila njena hči in soproga njegovega adaptiranega brata Lucija Vera, kakor tudi najstarejši spremljevalci cesarske hiše.

Orkester je igral koračnico in pričel se je nastop gladijatorjev. Paroma so prihajali v areno. Prvi so prišli Samniti, ki so imeli tako velike ščite, da je bilo videti samo njihove glave. Za njimi so šli Tračani z manjšimi ščiti, a daljšimi in ukrivljenimi sabljami. Dalje Sekutorji z zaprtimi šlemi. Nato Mirailoni z galskimi oklepi in na pol nagi Recijarijci s svojimi mrežami in viličastimi sulicami. Poslednji so bili britijski vojni ujetniki na vozeh. Med godbo se je vmešaval glasno in veselo zlobudranje gledalcev. Občudovali so močna in mišičasta telesa gladijatorjev, kakor tudi njihovo krasno in blestečo bojno opravo. Imeli so svilene tunike različnih barv, okrašene z vezenjem, trakovi ali verižami kot odlikovanja za prejšnje uspehe. Njihove čelade in šlemi so bili ozaljšani s pavovim in nojevim perjem, oklepi so se pa lesketali od zlata. Ob pogledu na to množico, bi morali misliti, da hoče samo pokazati lepo bojno igro, ne pa, da je za tako mnoge od teh odbila zadnja ura.

Vsak narod je moral dati meso od svojega mesa, kost od svoje kosti, da je bilo mogoče sestaviti to vojsko gladijatorjev. Plavokodrasti German je stopal in poleg rujavga Galca, črni Nubičec poleg belega Slovana. Sever, jug, vzhod in zahod je moral poslati v Rim vojne ujetnike, da so se gospodarji sveta — ki so se po veliki večini izogibali bojneja polja — mogli naslanjati iz udobnih sedežev nad krov in smrtim bojem teh ljudi. Ječe so odprle svoje smrdljive luknje in izbruhale na smrt obsojene morilce, da zopet more, predno ne same zadene smrtonosno jeklo. Igralnice in javne hiše so dale svoje pustolovce, zapravljevalce in brezčasne propalce, da si poiščejo v areni slavo, žensko

naklonjenost in zlato. Marsikateri propadel potomec velikega rodu je plačal svoje dolgovce ali delal pokoro za svoje grehe in boju z gladijatorji s svojo srčno krvjo.

Ti ljudje različnih potomstev in različnega stanu, prosti in neprosti, preproste in plemenitega pokolenja, sodnijsko označeni, ali tudi neoporečni, bedni ali samo nesrečni, vsi telesno močni, srčni in spretni — so resno stopali skozi areno. Čutili so nad seboj dih smrtnega angela. Vedeli so, da rimsko ljudstvo ne bo imelo usmiljenja pri pogledu na kraveče rane in da ima navado samo zmagovalcem izkazovati svojo naklonjenost. Zavedali so se, da bodo morali neusmiljeno moriti, ako bodo hoteli dobiti ne samo priznanje ampak tudi pravico živeti do drugih iger. S strepnim pogledom so se bližali cesarski loži.

Pred gospodarjem gospodarjev sveta so obstali in klicali: »Avete, Caesares Imperatores, morituri vos salutant!« Pozdravljeni, cesarji in vladarji! Smrti posvečeni vas pozdravljajo!

Oba vladarja sta prikimala. Trobente so dale znamenje za začetek boja.

Predstava se je pričela s splošnim bojem na topu orožje, da razdraži živce gledalcev in da spravi gladijatorje v pravo razpoloženje. Ščit je udarjal na ščit, meč ob meč in zamolklo so odmevali oklepi, mreže Necijancev so žvižgale po zraku. Po celi areni so se raztegnili gladijatorji v posamezne skupine in kazali pred občinstvom svojo spretnost. Rimsko ljudstvo je bilo tako zatopljeno v bojevanje, da so meščani večkrat sami vodili boj s tem, da so sprijetnejšim in izurjenim ali novo izbranim ljubljencem klicali svoje nasvete. Njihove navajene oči so kmalu spoznale v veliki gruči mojstre v borbi.

Otvoritveni boj so zelo pazno zasledovali. Nad areno je žuborelo neprestano mrmranje. Začeli so staviti

Tedaj se je oglasila doneča tuba. Godba je utihnila, gladijatorji so se umaknili pod oboke,

občinstvo je pridrževalo sapo. Grol-na tišina je zavladala nad ogromnim prostorom, kot hiše ni bilo živiga bitja notri.

Drugič je zadonela tuba, Pet Sekutorjev in pet Recijarijcev, katere je žreb prve deloval na boj na življenje in smrt je nastopilo. Publii je zapustil svoj sedež, se podal doli v areno in prikizlil ostrino mečev petih Sekutorjev.

Po tretjem znamenju s tubo so sedaj še oddaljeni gladijatorji stopili na sredo arene. Orkester je zaigral koračnico, občinstvo na najvišjih sedežih se je dvignilo in nagnilo čez železne ograje, senatorji in vitezi so pa ostali zadržani še mirni.

Zopet je zadelo orožje ob orožje, sedaj pa z jasnejšim žvenketom. Sedaj ni bila nobena igra več, sedaj jo slo za življenje in smrt. Deset kov rastlin, močnih, z mečem, sulico in bodalom ubitih mož se je spopadlo. Napotni Recijarijci kot napadalna vrsta so se vrgli na Sekutorje, ki so se branili s šlemi, prvimi oklepi in ščiti.

Toda nezavarovani so imeli grozno orožje — zahrbtni mreže. Ako se posreči s svojimi gibi Recijarijci, ki ga nič ne ovira, vredi na sprotniku čez glavo, in zaviti vanjo njegove roke, tedaj se on smeje njegovemu orožju. Če se ta v zanki mota, ga nabode na »vete vile« in mu zada nato z bodalom smrtni udarec.

V začetku ni bil poseben zanimiv. Dokler so Sekutorji držali sklenjeno vrsto, imeli Recijarijci niso mogli do živlega. Občinstvo ni bilo mirno. Večkrat so se zadnji umaknili, sicer vsakokrat malo nazaj, deloma da bi se izognili Sekutorje v boj, deloma da svoj lastni napad ojačajo. Pri novem spopadu se je oblikovala posredna pretrgati vrsto Sekutorjev. Sedaj je začel boj mož z možem, lov človeka na človeka. Podini Sekutor se je umakal napred dom svojega napadaleca s tem, da se je hiral umaknil, čakač ugodnega trenutka. Kakor bi ga mogel za svojim ščitom doseči s svojim me-

zatrobi trobenta in poziva siromake na kosilo. Mnogi nezaposleni delavci in drugi revni meščani dobijo tako za en dinar skromno, a zadostno kosilo, zakaj juha je menda okusna in dobra. Bevanda pravi, da sedaj dvakrat več kruha prodaja, kakor prej. Je torej tudi on prišel na svoj račun.

Prišel sem, da me zaprete

„Ubil sem človeka, pa sem prišel, da me zaprete,“ je rekel sodniku okrajnega sodišča v Šanskem Mostu Branko Kandič iz Budimlič Japre. Sodnik je ubijalca takoj zaslišal in se prepričal o resničnosti njegovih besed. Branko je ubil svojega sorodnika Mirka Kandiča, s katerim je igral karte v vaški gostilni. Branko je v končnem prepiru s kolom udaril Mirka po glavi in mu razbil lobanjo. Nesrečnik je umrl čez par ur.

Ker ga je pri volitvah strahoval

Zupan občine Farkaždina, po imenu Sredoje Lazič, je na dan volitev zaprl državnega uradnika Djordja Vukoviča. Sele ob 8 zvečer ga je spustil iz zapore in ga v spremstvu stražnika odvedel do kolodvorske postaje. Zaradi tega dejanja se je moral Sredoje Lazič te dni zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Pančevu. Dobil je en mesec zapore in 2000 Din denarne kazni.

Mila sodba za veleizdajalce

Dne 24. marca 1936 je izreklo sodišče na Dunaju razsodbo proti skupini avstrijskih socialistov, ki so bili obtoženi veleizdaje. Kazni so mnogo milejše, kakor se je splošno pričako-

valo. Trinajst oseb je sploh oproščenih, drugi pa so obsojeni od 20 do 1 meseca zapore. Državni pravnik je izjavil, da se ne bo prišlo proti nizki kazni. Tudi branilci so z milo sodbo zadovoljni.

Tako je največja dosedanja razprava proti nezakonitemu delovanju socialističnih agitatorjev v Avstriji končala nepričakovano pomirljivo. Mila obsodba predstavlja modro politično potezo. Govore, da si je za milo sodbo mnogo prizadevala tudi cerkvena oblast z avstrijskim kardinalom dr. Inicerjem na čelu.

Krava v snegu

Dočim je bila letos pri nas zelo mila zima, je bilo v severni Ameriki drugače. Snežilo je na vse pretege in tudi hudega mraza ni manjkalo. V Ridgeway Mo. živeči kmet Albert Harding je zelo vesel, ker je prišel zopet do svoje izgubljene krave, katero je pogrešal celih sedemnajst dni tekom hude zime. Sivka mu je ušla iz hleva na travnik, kjer se je udomačila poleg velikega kupa sena, katerega je sneg popolnoma zametel. Kravica je v tem stanju mirno čakala rešitve in se hranila s senom, namesto vode je pa uživala sneg. Ležišče si je naredila pa v kupu sena. Kmet je sivko odpeljal zopet v živinsko stajo.

Slepec si je sam postavil hišo

Lansko leto je dovršil slepi Španec Alvarez Salaz iz Cordove svojo hišo. Mož je že od svojega osmega leta popolnoma slep. Hišo je gradil devet let in pri delu mu ni pomagal nihče razen njegove matere, ki je zdaj v šestdesetem letu. Hiša je tako vzorno sezidana, da so jo hodili ljudje ogledovat še med delom. Slepemu zidarju so izrazili domačini svoje priznanje s tem, da so se korporativno udeležili slavnosti, ki jo je priredil Salaz po dovršenih

gradbenih delih. Mestni župan iz Cordove je izrekel vztrajnemu slepecu čestitke v imenu vseh občinarjev. Salaz se je županu zahvalil z ganljivimi besedami. Dejal je, da ga neizmer- no veseli, da morejo vsi drugi videti podobo hiše, kakršno je nosil v svoji duši še izza mladih let.

DROBTINE

Gohaveci so se uprli. Nedavno je 123 gohancev zapustilo stanovišče v romunskem Tisilešču in zavzelo vas Isakoo, da bi tako protestirali proti slabi hrani in dotičnem zavodu. Probalci v Isakoo so se gohancev zelo bali in so se zaprli v svoje hiše, da ne bi prišli v dotik z nevarnimi gosti. Ko je oblast gohancev za trdno obljubo izbojčano hrano, so se gohanci vrnili v Tisilešču.

Od kedaj jedo Abeinci surovo meso. Neki francoski časopis trdi, da zaviljajo Abeinci surovo meso že od 16. stoletja dalje. V tem stoletju se je abesinski cesar Klodijus bojeval z muslimanskim vojskovodjo Mohamedom Granjom. Boj je bil zelo krvav in vojniki niso imeli nikdar oddiha. Ker niso imeli Abeinci časa, da bi meso skuhalo, oziroma spekli, so bili prisiljeni, da ga vžvižajo v surovem stanju in krvavo. Od tedaj poznajo Abeinci ta običaj.

Trdokoži samomorilec. Andri Dimonte, kmet iz Sarola v Franciji je vsekakor moč trde kože in še kaj. Neko noč se je najprej ustrelil v glavo, nato si je razparal trebuh s kuhinjskim nožem in končno je vliel vase še veliko porejto strupa za miši. Pa' se ni umrl trdokožec, ampak so mu zdravniki rešili življenje. Marsikoga pa že sam zhodljaj šivanke v prst spravi na drugi svet.

Z gramofonom zdravi. S pomočjo gramofona je začel zdraviti dunajski zdravnik dr. C. de Radvan, ki je sedaj upravitelj neke londonske bolnišnice. Ta doktor se poslužuje gramofonskih plošč, ki proizvajajo blago, mirno godbo, pomirjajočo bolnike, ki trpe na živčnih boleznih, nespanju in celo na jecljivosti. Ko so gramofonske plošče v teku, bolnik leži v mračni sobi, do katere ne pride noben drugi glas.

Tridelna cigareta. Za varčne kadilce, ki so zadovoljni že s par dimi, je začela neka nemška tovarna izdelovati cigarete v treh delih. Med vsakim od teh treh delov se nahaja ne-

tem. Recijarijec pa mu je varno sledil ali tudi naskakoval. Pripomnil se je, da uide zamahom meča ali pa je po bliskovo pokleknil, da dū svoji mreži ugodnejši zamah.

Čim živahnije se je razvijal ta boj, s toliko večjim zanimanjem mu je sledilo občinstvo. V začetku je padlo samo iz najvišjih vrst nekaj opazk in vzpodbujevalnih klicev. Tedaj je nekdo zaklical: Napadi od desne! drugi: Od leve! tretji: Vseka! od zgoraj! Vsa h pa so se množili medklici. Končno pa je zahitelo ljudstvo: Pograb! ga!... Doli z njim!... Vseka!... Nabodi ga!... Umori ga!

Zaradi divjega krika navdušeni ali razjarjeni, so navalili gladijatorji divje drug na drugega, pot jim je lil s čela, oči so jim žarele kot divjim zverem, vroči glasovi so se izvijali iz subih grl. In to besnost so vsi navzoči še podžigali; kati tudi nižje vrste sedežev so se ogrele. Senatorji in vitezi s svojimi ženami in hčerami so ščuvali isto tako kot priprosto ljudstvo. Celotni imperator Lucij Ver se je nagnil čez ložo ter kričal in mahal z rokami kot navaden plebejec.

Samo trije gledalci so ostali mirni v vseobčnem hrušču. Mark Avrelij je sedel z obrazom obrnjenim proč od arene in pisal svoje ukrepe o manjših državnih zadevah na vošene tablice. Pretor Publijev je opiral svojo glavo na dlan in bil mrtvo pred se. Mucija je zamajala in se mudila s svojimi mislimi daleč proč od tega surovega kričanja. Učenjaški imperator ni ljubil zabav množice. Hrabri vojak je smatral moritev upravičeno samo na bojnem polju v korist države. Mlada plenikinja, v katere duši je usmiljenje polna krščanska vera vzbudila razdvojenost, je pomislila grozovitost svojih rimskih sosesčanov. Niti zraven ne bi bila prišla, ako bi jo ne bila privela semkaj usoda njene sužnje Mimut. Hotela je biti sama priča, kako bo Publijev izpolnil obljubo.

V amfiteatru je zagrmelo prvo veselje.

„Ta je dobil!... Ta ima dostil!... Ta je lepo padel!... Veličasten udarec! Tako in podobno so izražali gledalci svoje navdušenje.

Mlad germanski Recijarijec je ležal na blem pesku. Meč Sekutorja ga je podrl na tla. Iz velike rane na desni strani je vrela kri — milostnega udara ni bilo treba več.

Ploskanje z rokami je poplačalo zmagovalca in zahtevalo takoj nadaljevanje groznega plesa. Sekutorji so imeli sedaj premoč. Hitro so sledili sedaj veseli vzkliki, sedem ljudi se je valjalo na areni v lastni krvi. Samo še en Recijarijec je stal nasproti dvem Sekutorjem.

Vsi trije so pogledali na občinstvo: morda je dosti grozovite igre. Morda jim bo od občinstva prizanešeno nadaljno klanje. Vsa teli je svoje že storil.

Da, visokorastli, širokopleči, močnoprni Slovan, ki je tako milo uprl svoje plave oči, kot bi ne mogel več prenašati tujega gorja, je imel tri Sekutorje na svoji vesti. Dvignil je svojo glavo, vrgel svoje dolge plave lase nazaj in se ozrl z vprašujočim pogledom od desne na levo po gledalcih, pri čemer je njegov žalostni smeh dosti jasno prosil: Imejte usmiljenje z nami! Ni ga za to nič njegov oče ob Tisi jati in sukati orožje, da razveseljuje s svojo močjo in spretnostjo te opice. Moral bi bil braniti slovansko grudo svojih pradedov proti vpadam, a so ga rimski legijonarji na bojnem polju premagali, vkovali v verige in vlekli v Rim, da služi tam lenemu mestu kot morilno orodje. Tri sem umoril, naj bo dostil — je govoril njegov mili pogled.

Toda rimsko ljudstvo je veled tega pobesnelo, da se dela barbar, kot da je utrujen. Stvar takega psa je, da vesel umrje ter zabava s tem gospodarjem sveta. To mora biti njegova zahvala za osrečujoče odlikovanje. Kajti samo najhlabrejše in najpsejše vojne udeelnike so kupovali za gladijatorske šole. Pomelkuženo

in propadlo rimsko ljudstvo je hotelo videti v amfiteatru samo zdrave junake.

Razjarjen nad odbijajočim vpitjem se je vrgel Slovan tako besno na bližnjega Sekutorja, da ga je vjel. Isti trenutek pa je dobil od drugega nasprotnika udarec z mečem po glavi. Ves okrvavljen je omahnil na eno koleno in dvignil roko v znamenje, da prosi od občinstva milost ali nemilost.

Dolžnost slehernaga bi bila, čuvati življenje nesrečnega, nad čigar morilskim delom so se že nad eno uro naslajali. Toda rimsko ljudstvo ni poznalo nobene milosti za barbara, ki je bil tako drzen, da si ga upa oropati veselja, kako umira tak orjak. Med novim divjim krikom so se stisnile pesti večstisočglave množice s palcem obrnjenim k tlom — kar je pomenjalo, da mora premaganeec umreti.

Tedaj se je zgodilo nekaj nezaslišanega. Slovanski Recijarijec je po bliskovito vsal in zadel s svojimi vilami za njim stoječemu Sekutorju, predno se je ta zavedel, tako močan udarec z obema rokama po glavi, da mu je upognil vizir, in tisti hip so bile vile tudi že v grlu padlega nasprotnika, ki se je prevrnil nazaj na hrbet. Takoj nato se je obrnil z isto hitrostjo k prvemu napadalcu in mu porinil svoje bodalo v grlo.

Začuden »Ah!« je preletel ves amfiteater, čemur je sledilo gromovito ploskanje. Može so mahali s svojimi togami, žene s svojimi paljčami. Godba je zaigrala zmagovalno koračnico. Zmagalec se je približal Publijev suženj in mu izročil malo srebrno skodelico, ki je bila polna zlatnikov. (Dalje prihodnjé.)

Šmartno pod Šmarno goro, Pevsko in dramatično društvo »Zora« priredi v nedeljo 5. aprila ob 3 popoldne in ob 8 zvečer pri gosp. Buhu v Šmartnem igro v treh dejanjih »Pri kapelici«. Vsi prijatelji lepega petja in poštene zabave vljudno vabljeni

zgorljiva stena, ki gre skozi njo dim. Kadar pokadiš prvi del cigarete, vržeš proč nezgorljiv vmesni kosček in nato nadaljuješ s kajenjem, kadar ti drago drugič in na isti način tudi tretjič.

V Tunisu, v Afriki, rabijo za mažo avtomobilov naravno olivno olje, ker je druge vrste olje ondi predrago.

Nekaj za vinske bratce. V madžarskem Keckemetu se je nedavno vršila tekma, kdo bo popil največ vina. Tekmovalci so sedeli za veliko mizo, sredi sobe pa sta bila dva soda po hektoliter in pol najboljšega vina. Tekmovanje je trajalo štiri ure. Med pitjem so tekmovalki smeli prigrizovati drobnost pecivo. Po dveh urah je odpadlo že nekaj tekmovalcev, po štirih jih je ostalo samo še deset — junakov. Zmagovalec, ki je dobil nagrado, je spil skupno v štirih urah 6 in pol kvarta vina. Vsi tekmovalki skupaj — 45 — so spili 156 kvartov. Seve je bilo vino boljše vrste.

Žalostna usoda bivšega bojvnika. Francoško časopisje poroča te dni o žalostni usodi bivšega bojvnika v svetovni vojni Alberta Lekura. Temu so pozimi leta 1917, zmrazile noge, vendar so se hude posledice pokazale šele 12 let pozneje in so mu morali odrezati obe nogi. Tedaj je Lekur zahteval od države invalidnino, ki mu je pa niso hoteli nakazati več let. Nazadnje je zmagal. Nekega dne so mu sporočili, da dobi invalidnino za ves čas od 1929. leta dalje. Od veselja je dobil Lekur srčni napad, ki je revežu prinesel smrt.

Postrežljivi cariniki dobe nagrade. Francoški odsek za pospeševanje turizma je odredil nagrado 25.000 frankov. Denar bo odsek razdelil med tiste carinike, ki se bodo po mnenju turistov posebno uslužljivo vedli napram njim. Tudi železničarji, ki se bodo odlikovali z ljubljuzivostjo in uslužnostjo proti potnikom, prejmejo posebne nagrade, ki bodo vsakoletne.

Dunajski cestni kralj. Na Dunaju živi Oger, ki nosi častni naslov kralja dunajskih cest. Bil je nekoč rekrut dunajske garnizije. Ker se je v labirint dunajskih ulic in cest prečesto izgubil in ni našel svoje kasarne, se je učil vse ulice, koder je hodil, na pamet. Mož ima sijajen spomin in kmalu je poznal celo mesto v vseh njegovih kotičkih in cestah. Zanimal se je tudi za zgodovino posameznih cestnih imen in v tridesetletnem delu se mu je posrečilo, da je danes priznan kot najboljši poznavatelj Dunaja. Sedaj je izdal debelo knjigo »po Dunaju« in na 2000 straneh podal svoje znanje. Se z nečim se ponosa: ob vsaki uri lahko navede vse opere, ki jih je podajalo dunajsko operno gledališče v zadnjih 40 letih. Mož ima pač izreden spomin.

Nekaj o abesinskih imenih. V času sedanjega spopada Italijanov in Abesincev smo se hujših abesinskih imen že navadili. Ne poznamo pa pomena abesinskih imen. Naj navedemo torej nekatera abesinska imena v njihovih pomenih. Moški nosijo kot krestna imena nazive Suženj Gospodov, Suženj sv. Janeza, Suženj sv. Jurija, Sin Marijin, Sin apostolov, Sin Mihaelov, Sin Jezusov, spet drugi moški nosijo imena kot Osvajevalec, Sodnik, Prince. Dekleta se zovejo: Cveticica, Zlato moje, Prelepa si, Roža moja i. dr. Iz teh nenavadno lepih imen je razviden ves ponos in vsa nekošt abesinskih mater.

Jajce ima glede beljakovine in maščobe isto vrednost kot ena dvajsetinka kg mesa ali ena sedminka do ene šestinke kg mleka.

Starinske najdbe v Severni Rusiji. Sovjetsko odposlanstvo se je vrnilo po dolgih raziskovanjih v severnih krajih v Moskvo. Odposlanstvo je poskušalo z mnogimi izkopavanji na tundrskih (gozdnomočvirnih) tleh v severnih krajih Rusije. Ob tej priliki je odkrila dve predzgodovinski vasi iz kamene dobe, ki so stale druga na drugi. Starjša spodnja vas poteka iz 4000 let pr. Kr. rojstvom, a druga iz 2000 let pr. Kr. rojstvom. V Tundri so našli tudi mnogo ohranjenih kosti, kakor tudi mnogo raznih ribičkih potrebščin, strelce in drugih naprav za ribji lov. V zgornji vasi pa so našli tudi človeški okostnjak.

Nemško mesto lovi »strahu«. Mesto Landeshut blizu Breslave v Nemčiji je razpisalo nagrade 50 mark za tistega, ki bo ujel »strahu«, ki zadnje tedne vznemirja mestno prebivalstvo. Vidi se ga, da hodi ponoči po neki temni cesti v bližini neke bolnišnice. Dočim se nekateri smejejo tem govorcam, jih pa drugi vzamejo bolj resno in meščani se vseprek obdolžujejo. Da napravi konec tem sumničjem, je bilo mesto prisiljeno, da razpiše nagrado za tistega, ki strahu ujame.

DOBRO CTIVO

k. Smarnice: **Marijina božja pota v Evropi.** Tretja knjiga. Spisal Josip Lavtižar. V platno vezana knjiga stane 35 Din. Založil pisatelj (Rateče-Planica). Dobe se tudi v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Kakor sta prvi dve knjigi Lavtižarjevih smarnic doživeli velik uspeh, tako lahko trdimo, da bo uspeh doživela tudi tretja knjiga, v kateri pisatelj na njemu lasten način opisuje 31 božjih poti v naši domovini in po drugih deželah. Prepričani smo, da bodo Lavtižarjeve smarnice v večini župnij služile za smarnično branje. Knjiga pa ima tudi sicer svojo vrednost. V njej je polno lepih misli za vsak praznik Marijin. Pisatelj moramo biti za prelepo knjigo res hvaležni. Z veseljem pričakujemo tudi četrto knjigo, ki nam jo obljublja za prihodnje leto.

k. Naš panj (A.-2. panj). Opis in praktičen navod, kako čebelarimo v njem, pojasnjeno s 107 slikami med besedilom. Po lastnih izkušnjah za slovenske čebelarje priredil Anton Znidaršič. Ljubljana 1925, 134 strani, cena nevezani knjigi 35 Din, vezani 40 Din. Naroča se v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Knjigo je sestavil pisatelj na podlagi lastnih večletnih izkušenj in je namenjena predvsem onim, ki so v čebelarstvu napredovali in čebelarijo, oziroma razvijajo iz te razprave ugodnosti čebelarjenja v A.-2. panju. Splošno znane temeljne nauke ni sprejel v to knjigo, ker so obdelani že v knjigi A. Janša-Fr. Rojina. Popoln nauk o čebelarstvu, ki je izšla tudi v Jugoslovanski knjižarni in stane 24 Din. Čebelarjenje po ameriškem načinu zahteva velik panj, velika mera in to je prilagodil našim razmeram. Prinaša najprosto opis in mere A.-2. panja na ta način, da jih lahko izvrši pozneje vsak mizar. Naštevajo dalje orodje in priprave. Ključ je potrebno vsakemu naprednemu čebelarju pri opravljanju raznih del v panju. Dalje o prevažanju čebel, preseljevanju čebel iz kranjčev na oremljeno oatie, pridobivanje medu iz satja, o postavljanju čebelnjakov itd. Vse to pa na podlagi mnogih slik, da je stvarna dostopna vsakemu.

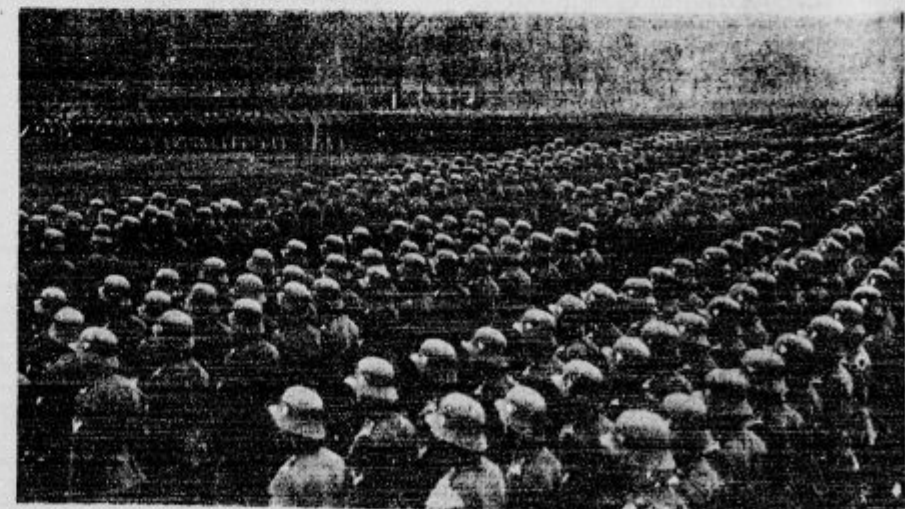
k. Pasijske predstave v Naročnem gledališču v Ljubljani. Pasijsko dramo »V času obiskanja« — osem postaj o Jezusovem poslanstvu, ki jo je na podlagi evangelija in tistega časa napisal član ljubljanske drame Edvard Gregorin — bodo uprizorili o velikonočnem času v dramskem gledališču. Predstave bodo: 5. aprila cvetno nedeljo ob 8 zvečer; 8. aprila veliko eredo; 9. aprila veliki četrtek ob 8 zvečer; 10. aprila veliki petek; 12. aprila velikonočno nedeljo; 13. aprila velikonočni ponedeljek ob 3 popoldne. Vsaka predstava traja 3 ure. Cene bodo globoko znižane od 20 Din navzdol. Obisk teh veličastnih pasijskih predstav prav lepo priporočamo, kakor tudi odlično knjigo »V času obiskanja«, ki je izšla v založbi Jugoslovanske knjižarne. To osemobno delo je prav primerno tudi za premišljevanje v Jezusovem nauku in odrešenju. Izvod stane, broširan 26 Din, vezan 38 Din.

RADIO

PROGRAM RADIO LJUBLJANE

od 2. aprila do 9. aprila 1936

Četrtek, 2. aprila: 12. Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13. Napoved časa — 13.15 Plošče — 14. Vremenska poročila, borzni tečaj — 18. Radijski orkester — 18.40 Slovensčina za Slovence — 19. Napoved časa vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 20. Prenos iz Beograda — 22. Napoved časa, vremenska napoved — 22.15 Radijski ork. — **Petek, 3. aprila:** 11. Solška ura — 12. Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13. Napoved časa 13.15 Plošče — 14. Vremenska poročila, borzni tečaj — 18. Zenska ura — 18.20 Plošče — 18.40 O zemljski knjigi — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Plošče — 20.10 Klavir in harmonij — 20.40 Plošče — 21. Dnjaški zbor — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — **Sobota, 4. aprila:** 12. Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13. Napoved časa — 13.15 Plošče — 14. Vremenska napoved — 18. Radijski orkester — 18.40 Pogovori s poslušalci — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Znanj politični pregled — 20.15 Vročja krčma — 21.40 Rešitev nagradnih ugank — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 22.15 Radijski orkester — **Nedelja, 5. aprila:** 8. Telovadba — 18.30 Napoved časa, poročila — 8.45 Akademski pevski kvintet — 9.40 Poslni govor — 10. Prenos cerkvene glasbe — 11.30 Velikonočne pravljice — 12. Napoved časa, objava sporeda — 12.15 Radijski orkester — 13.15 Plošče — 16. Solale kapu-nice — 16.20 Prenos koncerta iz Kranja — 18.20 Krst pri Savici — 19. Napoved časa, poročila — 19.30 Nac. ura — 20. Večer angleške glasbe — 21. Plošče — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 22.15 Radijski orkester. — **Ponedeljek, 6. aprila:** 12. Plošče 12.45 Vremenska napoved poročila — 13. Napoved časa — 13.15 Radijski orkester — 14. Vrem. poročila, borzni tečaj — 18. Zdravniška ura — 18.20 Sinfonična pesnilev — 18.40 Kulturna kronika — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Glasbeno predavanje — 20.10 Lisz Kristus-oratorij (prenos iz unionske dvorane). — **Torek, 7. aprila:** 11. Solška ura — 12. Plošče — 12.45 Vremenska napoved — 13. Napoved časa — 13.15 Plošče — 14. Vremenska poročila, borzni tečaj — 18. Radijski orkester — 18.40 Filozofske zadružnega gospodarstva — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 20. Verdi: Requiem — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 22.15 Radijski orkester. — **Sreda, 8. aprila:** 12. Plošče — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13. Napoved časa — 13.15 Plošče — 14. Vremenska poročila, borzni tečaj — 18. Pasijska procesija v stari Ljubljani — 18.40 Slovensčina za Slovence — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila — 19.30 Nac. ura — 20. Prenos iz ljubljanske opere

Podoba sodobne Nemčije

Nemci so kot premaganci v svetovni vojni žulili kot največje ponižanje to, da jim je po mirovni pogodbi bilo strogo prepovedano vsako oboroževanje. Celo svoje trdnjave so morali uničiti. Pod Hitlerjevim vodstvom so se Nemci le kazni otresli in danes je Nemčija oborožena do zob in kot taka predstavlja stalno voino nevarnost za Evropo.

Mali oglasnik

Vsaka drobna stvar ali ope prosti velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali izvejo poslov odzroma obratki pomočniki ali vajencev to narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Malo posestvo

na Kranjskem kupim. Naslov v upravi pod štev. 4535.

Čepiljene trte

zametno črtno, močno frankinjo in žlahtnino ima na prodaj trsnica Ferle Janko, Svibno p. Radete pri Zidanem mostu.

Fige

Imam še vedno v fige, zalogi prvotne dalmatinske fige za žganjkuho po zlatih cenah. I. Oražna. Moste. Ljubljana.

Pripravili smo že

ogromno izbiro moških oblačil od 170 Din naprej, perilo in vsa oblačila po skrajno nizkih cenah. Presker, Sv. Petra cesta št. 14.

Kravo in 2 telihči

montafonske pasme kupim. Ložar Augustin, Ljubljana, Rečna ul. 6.

Kmečki mlin

prodam na prometnem kraju. Naslov pove uprava D. molu-ha pod štev. 4337.

Hlapca

pridnega, zanesljivega, nekadišca iščem. Dobratin, ek, Podgorje, Sv. Jurij pri Celju.

Gostilno

prodam na Gorenjskem s posestvom, ali oddam v najem. Informacije daje Sešek, Medvode 16.

Kmečko dekle

30 40 letno, zmazno vodi gospodinjstvo na kmetiji, sprejemem takoj. Naslov v upravi pod štev. 4340.

Klanca

za kmečko delo sprejemem. — Vič 26 (Ljubljana).

Kravo

s tel-tom prodam. Filip Jakomin, Brezovica št. 86.

Žagar-mlinar

se sprejme. Naslov v upravi Domoljuba pod štev. 4419.

Bencin-motor

dobro ohranjen, na prodaj in na ogled postavljen v Vodich št. 110, nad Ljubljano.

Odrom v vednost!

Narodno igro »Janez z Viskoega« (»Ljubavi cvet je zamoren«) dobite edino! pri meni, ker sem jo 24. VIII. 1935 odkupil in založil z vsemi avtorjevimi pravicami in od tedaj je nima nihče drugi razpošiljati in se je lastiti. Obenem Vas vljudo obveščam, da se prva izdaja te igre s samomorom prepoveduje uprizorjati. Kar se pa tiče drugih iger, jih pa zaenkrat nimam v založbi. Vljudo se priporočam. Bog živi! Ivan Mohor, Senčar pri Kranju št. 53.

Priznanilo

Skulj Rudolf, tkalec, Udje, naznanjam, da sem se stalno preselil na Vrh št. 6, občina Zelmalje, ter se še nadalje priporočam vsem cenjenim delodajalcem za dobro izdelavo domačega platna in cvilha.

Vsi si želimo konca nepovoljnega stanja na denarnem trgu in iz tega izvirajoče gospodarske krize. Priznanje, ki ga po celi državi uživa slovensko denarništvo, temelji zlasti na vzorni urejenosti naših hranilnic, na gospodarnosti in vztrajnosti slovenskih hranilcev, ki so svoje denarne zavode dvignili do takega ugleda in pri-pomogli domovini do blagostanja!

Pomagajmo si sami!

Vlečite svoje prihranke, vir blagostanja, v domači največji denarni zavod, to je

Mestna hranilnica ljubljanska
v Ljubljani.

Stermecki
CELJE

UMENIK
VZROČIL
NASTOJ

Prekle s katerim podpisani Anton Kastelic iz Dol. Podšumberka in tovariši preključeno žaljivke proti županu občine Zagradec ter se mu zahvaljujemo, da je odstopil od sodnega postopanja. — Kastelic Anton in tovariši.

Ugoden **volnencega blaga** za moške oblike in **svile** se Vam tudi — drž. uradnikom tudi na obroko

oblačilnica za počenijo. Ljubljana, Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodarske zveze). Do preklica prodajamo blago deloma tudi na hranilne knjižnice članic Zdravstvene zveze.

Zenske niso za vojake. Papa, ali bi mogli mamico vzeti k vojakom? — Kaj ti pride na misel! — Zakaj pa ne? — Ker morajo pri vojaki vsi ubogati.

Moštova esenca

„Moštin“. Z nate umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena eni steklenici za 150 litrov 20 Din po pošti 35 Din, 2 steklenici po pošti 55 Din. — Prodaja samo **drogerija KANC, Ljubljana** Židovska ulica in v Nebotičniku.

Izlet v Kraljevico, Sušak in Trsat priredijo Skofječani v Veliki noči z popolnoma novim avtobusom. Odhod iz Skofje Loke na velikonočno nedeljo jutraj ob 7 uri, med poloma se ustavijo v Veliki Lašci, Kočevju, Delnicah, Kraljevi, Bakru in dospijo na Trsat okrog 6 zvečer. V ponedeljek si ogledajo Sušak in ob 11 dopoldne se odpravijo proti domu. Postanejo v Mrzli vodici, Brodu na Kolpi in Ribnici, ter so v Skofji Loki do zadnjega gorenjskega veka. Omogočeno se je tedaj tudi Gorenjem udeležiti. Avto ima 35 sedežev in se jih več ne bo sprejelo, zato pohiite z prijavo in vplačilom 130 Din na naslov: Planina Lovro, Skofja Loka.

Spomladenske kamgarne, perilo in obleke si nabavite po najnižji ceni in v bogati izbiri pri **J. Olup, Ljubljana**. Perilo in obleke se izvršujejo tudi po meri in najnovejši fazoni. POSLOVALNICE: Stari trg 2, Pod Trančo 1, Kolodvorska 8.

Na Banovinski kmetijski šoli v St. Jurja pri Celju bo dne 20. in 21. aprila meščanski tečaj za učiteljice ter žene in dekleta meščanskih slojev. Dne 18. aprila je pa enodneven zelenjadarski tečaj za kmetijska dekleta. Učiteljice, ki se nameravajo udeležiti dvodnevnega tečaja, naj javijo to upravi zavoda vsaj do 18. aprila, da lahko preskrbimo pramočiče.

Ena črta s svitčnikom tehta, kakor so ugovarili z nad vse občutljivo tehtnico, eno slotičnino grama.

PLANINKA
ČAJ
M. BAHOVEC

Veliki svetovni uspeh Planinka čaja, katerega uporablja na tisoče bolnikov tudi v inozemstvu, je zahvaliti njegovemu zdravilnemu svojstvu. Zdravilna zelišča, iz katerih je Planinka čaj sestavljen, se povetini nabirajo v jugoslovanskih planinah in to v tistem času, ko se nahajajo učinkovite zdravilne sestavine v rastlinah v največji meri.

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim?

Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolca, obolenju in lenivosti črevesja, hemoroidih (slati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihtu in isijasu, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri prenapenju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na spomlad podvržejo 6-12 tedenskemu zdravljenju s Planinka čajem. Bolše in odpornejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se dosežejo s pomočjo Planinka kure.

Zahtevajte v apotekah izrecno Planinka čaj Bahovec za Din 20.— Reg. S. 329/36

Hemoroidi (zlata žila)

Vsled stalnega sedenja, zaprtosti, pritiska krvi v debelem črevesu, nadalje pri nosečnosti in boleznih maternice, se nabira kri v žilah debelega črevesa. Napravijo se trde, rdeče, bolne otekline, ki včasih lahko tudi krvave, a najpogostejših slučajih pa povzročajo močno srbečico.

Dnevno je treba popiti 1 skodelico Planinka čaja, da bo stolica vedno v redu. Po vsakem iztrebljenju je zatekla mesta dobro oprati z vodo, katera pa ne sme biti preveč hladna. Zdravljenje pospešujejo sedeče kopeli, lahka hrana, mnogo gibanja. Varovali se je prekomernega uživanja alkohola in mesa.

Gospod, 43 let star, imel je bolne hemoroide, ki so krvaveli. Po petih tednih je vsled mlačnih sedečih kopeli in vsled pospešene prebave s pomočjo Planinka čaja otekline popolnoma splahnile in hemoroidi so bili ozdravljeni.

Reg. S. 529-36.

Gotana Sakyasinha Buddha, ustanovitelj budizma, je umrl leta 543 pred Kr. r.

Kaj je disciplina? Če ti čebela leze po obrazu, ti pa čakaš in ugibaš, če to bo pičila.

Če bi se stopil ves led v Grenlandiji in v arktičnih krajih, bi vode v oceanu tako narasle, da bi bila uničena vsa pristanišča Evrope.

Nihče več ne premišljuje, kje naj kupi klobuk ali čepico

V najnovejših oblikah v veliki izbiri in najnižjih cenah jih dobite pri tvrdki

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14

Henrietta Hamilton v Boulder, Colo. v Ameriki, ima že 62 let staro popolnoma okamenelo oranžo.

NAJCENEJŠI ČEVLJI TVRDKÉ ANT. KRISPER LJUBLJANA, MESTNI TRG 26

Otroški iz črnega ali rjavega usnja

Vel. 20-25 Din 16'-
" 26-28 Din 19'-
" 29-35 Din 29'-

Ženski iz črnega ali rjavega usnja z usnatim podplatom

Din 65'-

Iz črnega ali rjavega usnja z usnatim podplatom

Vel. 30-35 Din 42'-
" 36-39 Din 59'-
" 40-45 Din 69'-

Kdo vam bo sporočil vse novice iz tujine.

kjer biva nad 350.000 naših rojakov?

Naši izseljenci vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanima. Zato je najbolje, ako si takoj naročite mesečnik

„Izseljenski vestnik Rafael“

ki na osmih straneh poroča o življenju in delu naših bratov in sester v tujini. Naročnina znaša letno za jugoslavijo 12 Din, za inozemstvo pa 24 Din.

Naročite si ga in pišite še danes na naslov:

Uprava Izseljenskega vestnika Rafaela, Ljubljana, Tyrševa 52

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registr. zadruga z neom. zavezo

Miklošičeva cesta 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri

NOVE VLOGE, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%